

سُورَةُ يَسٍ

سُورَةُ يَسٍ ٣٦

يَا يَسَّ

سُورَةُ يَس
សូរ៉េត្ត ៣៦ យ៉ា ស៊ីន

"យ៉ា ស៊ីន" ។ មាន ៨៣ អាយ៉ាស្ក់ ។

សូរ៉េត្តទី ៤១ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់ សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ក់ ។

ប្រសិទ្ធភាព

1. و مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ يُرِيدُ بِهَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ، وَ أُعْطِيَ مِنَ الْأَجْرِ كَأَنَّما قَرَأَ الْقُرْآنَ اثْنَيْ عَشْرَةَ مَرَّةً، وَ أَيْمًا مَرِيضٍ فُرِثَتْ عَلَيْهِ عِنْدَ مَوْتِهِ نَزَلَ عَلَيْهِ بِعَدَدِ كُلِّ آيَةٍ عَشْرَةٌ أَمْلاكَ، يَثُومُونَ بَيْنَ يَدَيْهِ صُفُوفًا، وَ يَسْتَعْفِفُونَ لَهُ، وَ يَشْهَدُونَ مَوْتَهُ، وَ يَبْشَعُونَ جَنَائِزَهُ، وَ يُصَلُّونَ عَلَيْهِ، وَ يَشْهَدُونَ دَفْنَهُ.

១. ទទួលបានពីសាត្រា ខ្ញុំវាស់ អាល់-គូរអាន ។ គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពីសូលុលឡោះហ្គ័រ ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះហើយចង់ឲ្យអល់ឡោះហ្គ័រខមាទោសឲ្យ ព្រះអង្គ នឹងឲ្យរងនឹងអ្នកនោះហាក់ដូចជាអ្នកនោះបានសូត្រគូរអានដប់ពីរចប់ ។ បើសូត្រសូរ៉េត្តនេះឲ្យអ្នក ជម្ងឺពេលស្លាប់ ទេវតាដប់អង្គនឹងចុះមកសម្រាប់ពាក្យនីមួយៗរបស់សូរ៉េត្តនេះ មកតម្រៀបជួរពីមុខ អ្នកនោះ សូមខមាទោសឲ្យអ្នកនោះ ចូលធ្វើសាក្សីឲ្យការស្លាប់របស់អ្នកនោះ តាមហោរពិធីបុណ្យសព អ្នកនោះ ស្ម័គ្រឡាតុំឲ្យអ្នកនោះ ហើយចូលរួមក្នុងការបញ្ចុះសពអ្នកនោះ ។

وَ إِنْ قَرَأَهَا الْمَرِيضُ عِنْدَ مَوْتِهِ لَمْ يَمِضْ مَلَكُ الْمَوْتِ رُوحَهُ حَتَّى يُؤْتَى بِشَرَابٍ مِنَ الْجَنَّةِ وَ يَشْرَبُهُ، وَ هُوَ عَلَى فِرَاشِهِ، فَيَمِضُ مَلَكُ الْمَوْتِ رُوحَهُ وَ هُوَ رَيَّانٌ، فَيَدْخُلُ قَبْرَهُ وَ هُوَ رَيَّانٌ، وَ يُبْعَثُ وَ هُوَ رَيَّانٌ، وَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ وَ هُوَ رَيَّانٌ، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّمَهَا عَلَيْهِ كَانَتْ حِرْزُهُ مِنْ كُلِّ آفَةٍ وَ مَرَضٍ».* (نحوه في مجمع البيان ٦٤٦: ٨، جوامع الجامع: ٣٩٠)

បើអ្នកជម្ងឺសូត្រសូរ៉េត្តនេះឲ្យខ្លួនឯងពេលជិតស្លាប់ ទេវតានឹងឲ្យអ្នកនោះដឹងដំណឹងល្អអំពីឋានសួគ៌ ឲ្យអ្នកនោះផឹកទឹកឋានសួគ៌សិន មុននឹងយកជីវិតអ្នកនោះ ។ ទេវតានឹងយកជីវិតអ្នកនោះនៅលើគ្រែ អ្នកនោះ ហើយអ្នកនោះមិនឈឺចាប់ទេ ។ អ្នកនោះចូលក្នុងផ្នូរយ៉ាងស្រួល ហើយអ្នកនោះនឹងរស់ឡើង វិញយ៉ាងស្រួល ។ អ្នកនោះនឹងចូលឋានសួគ៌យ៉ាងសប្បាយ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉េត្តនេះ ពាក់វា ជាប់នឹងខ្លួន អ្នកនោះនឹងរួចផុតពីការឈឺចាប់និងជម្ងឺទាំងអស់ ។"

(نحوه في مجمع البيان 8: 646، جوامع الجامع: 390)

2.* و قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا بِمَاءٍ وَرَدَّ وَ زَعْفَرَانٍ سَبْعَ مَرَّاتٍ، وَ شَرِبَهَا سَبْعَ مَرَّاتٍ مُتَوَالِيَاتٍ، كُلَّ يَوْمٍ مَرَّةً، حَفِظَ كُلَّ مَا سَمِعَهُ، وَ غَلَبَ عَلَى مَنْ يُنَاطِرُهُ، وَ عَظَّمَ فِي أَعْيُنِ النَّاسِ.

២*. អាស់-ស្មីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉ា:តួនេះជាមួយទឹកល្អៀត (គឺផ្កាម្យ៉ាងដែលមានពណ៌ដូចល្អៀតប្រើសម្រាប់ធ្វើម្ហូបឲ្យមានពណ៌លឿង (زَعْفَرَان) ប្រាំពីរដង ហើយផឹកទឹកនេះប្រាំពីរដងជាប់ៗគ្នា មួយថ្ងៃម្តង អ្នកនោះនឹងចងចាំអ្វីៗដែលខ្លួនបានឮ និងឈ្នះអ្វីៗដែលខ្លួនបានឃើញ (ពើបពះ) មនុស្សនឹងគោរពអ្នកនោះ ។

وَمَنْ كَتَبَهَا وَعَلَّقَهَا عَلَى جَسَدِهِ أَمِنَ عَلَى جَسَدِهِ مِنَ الْحَسَدِ وَالْعَيْنِ، وَ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ، وَالْجُنُونِ وَالْهُوَامِ، وَالْأَعْرَاضِ، وَالْأَوْجَاعِ، بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى،

អ្នកណាសរសេរសូរ៉ា:តួនេះ ពាក់វាជាប់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងចាកផុតពីការប្រណែនណ្ណានីស ពីអំពើអំពាន់ ពីសំណាក់យ៉ូននិងមនុស្ស នឹងចាកផុតពីវិបត្តិអាមូណា (ឆ្លុតលីលា) នឹងចាកផុតពីសត្វល្អិតចង្រៃ ពីរោគ និងពីការឈឺចាប់ខ្លួនដោយការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្វ្រ័ ។

وَ إِذَا شَرِبْتَ مَاءَهَا امْرَأَةٌ دَرَّ لَبْنُهَا، وَ كَانَ فِيهِ لِلْمَرْضِعِ غَدَاءٌ جَيِّدٌ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى.*** (خواص القرآن: ٦ «قطعة منه»)

បើស្ត្រីខ្លះទឹកដោះ ពេលស្ត្រីនោះផឹកទឹកសូរ៉ា:តួនេះ ស្ត្រីនោះនឹងប្រសើរឡើងវិញដោយការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្វ្រ័ ។" (خواص القرآن)

3.* وَ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: مَنْ دَخَلَ الْمَقَابِرَ فَقَرَأَ سُورَةَ يَسَ حَقَّفَ اللَّهُ عَنْهُمْ يَوْمَئِذٍ، وَ كَانَ لَهُ بِعَدَدِ مَنْ فِيهَا حَسَنَاتٌ. (تفسير نور الثقلين ج ٤ ص ٣٧٣)

៣*. [...] ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាចូលទៅកន្លែងគូប៊ូរ (កន្លែងបញ្ចុះសព) អ្នកនោះសូត្រសូរ៉ា:តួ យ៉ា ស៊ីន អល់ឡោះហ្វ្រ័នឹងបន្តរទណ្ឌកម្មឲ្យពួកគេ (គឺប្រជានិករក្នុងគូប៊ូរ ពោលគឺ សពដែលកប់នៅក្នុងគូប៊ូរនោះ) អ្នកនោះក៏នឹងបាននូវរង្វាន់ដែរស្មើនឹងចំនួនសពកប់នៅក្នុងកន្លែងគូប៊ូរនោះ ។" (تفسير نور الثقلين)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្វ្រ័ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

يس ﴿١﴾

១. យ៉ា ស៊ីន ។

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

២. [អញសូមស្តាប់]ចំពោះព្រះគម្ពីរគួរអានប្រកបដោយញាណបារមី

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٦﴾

៣. អ្នកជាព្រះសាសនៈទូតម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាព្រះសាសនៈទូត

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٧﴾

៤. នៅលើព្រះមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٣٨﴾

៥. [គូរអានជា]ព្រះវិវរណៈ (គឺការបើកឲ្យដឹង) របស់[អល់ឡោះហ្ន៎]ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី

យោលតាមតាហ្វៀរគូរអានរបស់ អាយ៉ាទុលឡោះហ្ន៎ មៀរស្វា ម៉ាស្ត់ខ្លី ពូយ៉ា យ៉ាស្ត់ខ្លី ហោកាត់ថា ពូយ៉ា លោកបានឲ្យដឹងថានៅក្នុង គូរអាន រឿស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}មានឈ្មោះច្រើនគឺ: មូហ្គាំម៉ាដូ, អាស្ត់ម៉ាដូ, អាប៌ខុលឡោះហ្ន៎, យ៉ា-ស៊ីន, នូរ, ត្តិ-ហ្គា, មុស្តស្វាមីល និង មុដ្ឋុដ្ឋាស្ត់ស្រៀវ ។ រាជកុលដ្ឋានពិសិដ្ឋ អាស្ត់លុល-ហៃត ជា អាស្ត យ៉ា-ស៊ីន គឺរាជបុត្ររបស់ "យ៉ា-ស៊ីន" (រឿស្វលុលឡោះហ្ន៎

صلوات الله عليه وآله وسلم) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត់ ១-៥

1. فِي الْكَافِي عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ خَالِدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنْ صَفْوَانَ رَفَعَهُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَالَ: هَذَا مُحَمَّدٌ أُذُنٌ لَهُمْ فِي التَّسْمِيَةِ فَمَنْ أُذُنٌ لَهُ فِي يَسٍ؟ يَعْني التَّسْمِيَةَ وَ هُوَ اسْمُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ . (تفسير نور الثقلين ج ٤ ص ٣٧٤)

១. នៅក្នុងសាត្រា អាស្ត់-កាហ្វី កនយើងច្រើននាក់បានថ្លែងតពី អាស្ត់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ័លិដ្ឋ ដែលបានថ្លែងតពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា ដែលបានថ្លែងតពី ស្វហ្វ័រ៉ាន តាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ ដែលទៅដល់ អាច្វី យ៉ុក្តូហ្វារ^{صلوات الله عليه وآله} និង អាច្វី អ្នាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានវចនៈថា: "[ឈ្មោះ:] "មូហ្គាំម៉ាដូ" នេះគេអនុញ្ញាតឲ្យអស់លោកដាក់ឈ្មោះដូចនេះបាន ។ [តែ] "យ៉ា ស៊ីន" តើអ្នកណា អនុញ្ញាតឲ្យអស់លោក[ដាក់ឈ្មោះនេះ]? បានសេចក្តីថា (កុំ) ដាក់ឈ្មោះដូចនេះ ។ នេះគឺឈ្មោះ: [សម្រាប់តែ]ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله}[ម្នាក់គត់ប៉ុណ្ណោះ:] ។" (បាប ៣៦ ហ្វាដ្ឋីស្វ ១៣) (تفسير نور الثقلين ج ٤ ص ٣٧٤)

2. حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ هَاشِمٍ عَنْ أَعْمَشَ بْنِ عَيْسَى عَنْ حَمَّادِ الطَّبَائِي [الطَّنَافِسِيُّ] عَنِ الْكَلْبِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ لِي كَمْ لِمُحَمَّدٍ اسْمٌ فِي الْقُرْآنِ قَالَ قُلْتُ إِسْمَانِ أَوْ ثَلَاثٌ فَقَالَ يَا كَلْبِيُّ لَهُ عَشْرَةٌ أَسْمَاءَ « وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ » * « وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ » وَ « لَمَّا فَمَّ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِيَدًا » وَ « طه * مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى » وَ « يس * وَ الْقُرْآنَ الْحَكِيمِ * إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ * عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ » وَ « ن وَ الْقَلَمِ وَ مَا يَسْطُرُونَ » وَ « مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ » وَ « يَا أَيُّهَا الْمُرْتَلُّ » وَ « يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ » وَ « قَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ ذِكْرًا * رَسُولًا » فَالذِّكْرُ اسْمٌ مِنْ أَسْمَاءِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ نَحْنُ أَهْلُ الذِّكْرِ فَاسْأَلْ يَا كَلْبِيُّ عَمَّا بَدَا لَكَ قَالَ فَأَنْسَيْتُ وَ اللَّهُ الْقُرْآنَ كُلَّهُ فَمَا حَفِظْتُ مِنْهُ حَرْفًا أَسْأَلُهُ

عنه . (بصائر الدرجات ج ١ ص ٥١٢)

២. អ៊ុបរ៉ហ្គីម ប៊ិន ហ្គាស្ទីម បានថ្លែងប្រាប់យើងតពី អាត់ម៉ាស្ត ប៊ិន អ៊ីសា ដែលបានថ្លែងតពីហ្គាម៉ាដូ អាល់-ត្រីយ៉ាហ្វី ដែលបានថ្លែងតពី អាល់-កាល់បី ដែលបានថ្លែងថា អាហ្វី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله}មាន រចនៈប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "តើមានឈ្មោះប៉ុន្មាននៅក្នុងគូរអាន [ឈ្មោះរបស់] មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وآله} ?" ខ្ញុំបានថា៖ "មាន ឈ្មោះពីរបី" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}មានរចនៈថា៖ "កាល់បីអីយ សម្រាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានឈ្មោះដប់ គឺ៖ [៣:១៤៤] **មូហាំម៉ាដូគ្រាន់តែជាព្រះសាសនៈទូតម្នាក់ (រ៉ស៊ីល) ។ មុនគេ មានបណ្តាព្រះសាសនៈទូតជា ច្រើនបានចាកលោកនេះទៅហើយ ។ [៦១:៦] គ្រាដែលអ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា បានថ្លែងថា៖ "កូនចៅ អ៊ុសរ៉ុអ៊ីលអីយ ខ្ញុំជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រដែលត្រូវបញ្ជូនមករកអស់លោក ដើម្បីបញ្ជាក់ ថាពិត[នូវគម្ពីររបស់មូសា] គម្ពីរតែវតដែលមានកាលពីមុនខ្ញុំមកហើយ និងដើម្បីឲ្យដំណឹងថានឹងមាន ព្រះសាសនៈទូតមួយរូបទៀតក្រោយពីខ្ញុំដែលមាននាមថា **អាល់ម៉ាដូ** ។" [៧២:១៩] ពេលបារបម្រើ របស់អល់ឡោះហ្គ័រ (អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ) បានក្រោកឈរដើម្បីបង្វងព្រះអង្គ ពួកគេបានមកជៀតគ្នាពី មុខគេ ។ [២០:១] **ត្រី-ហ្គា** ។ [២០:២] យើង បានប្រទានគូរអានចុះមកឲ្យអ្នកពុំមែនដើម្បីប្រាថ្នាឲ្យអ្នក មានទុក្ខទេ ។ [៣៦:១] **យ៉ា-ស៊ីន** ។ [៣៦:២] [អញសូមស្ស៊ីច]ចំពោះព្រះគម្ពីរគូរអានប្រកបដោយ ញាណបារមី [៣៦:៣] អ្នកជាព្រះសាសនៈទូតម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាព្រះសាសនៈទូត [៣៦:៤] នៅលើមាត់គ្រងត្រូវ ។ [៦៨:១] **នួន** ។ [អញសូមស្ស៊ីច]ចំពោះប៉ាកានិងចំពោះអ្វីដែលពួកគេ (មិត្ត របស់អល់ឡោះហ្គ័រ) សរសេរ [៦៨:២] ចំពោះព្រះឧបការគុណរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នក អ្នក (មូហាំម៉ាដូ) ពុំ មែនមនុស្សរិកលចារិតទេ ។ [៧៣:១] អ្នកដណ្តប់ [ខ្លួនដោយសំលៀកបំពាក់របស់អ្នក]អីយ (មូសូស្តាមីល) [៧៤:១] អ្នកពាក់អាវធីអីយ (មុដ្តាស្តាស្ស៊ីរ) ។ [៦៥:១០] អល់ឡោះហ្គ័របានប្រទានមក លើពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនម្នាក់ (ស្ត៊ីករ) [៦៥:១១] ព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គមួយរូប ។ ព្រះកម្រើន (ស្ត៊ីករ) ជាឈ្មោះមួយក្នុងចំណោមឈ្មោះរបស់មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وآله} ។ យើង^{عليه السلام}ជាសមាជិករបស់ព្រះកម្រើន (អាល់លុល-ស្ត៊ីករ) ។ កាល់បីអីយ ចូរសូមមកចុះតាមតែលោកនឹកឃើញ ។" លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "សូមស្ស៊ីចចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ខ្ញុំភ្លេចគូរអានទាំងអស់តែម្តង ។ ខ្ញុំមិនចាំគូអក្សរម៉ាក់មួយ សោះពីគូរអាន ដើម្បីសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី១០ វគ្គទី១៨ ហ្គាខ្លីស្លៀក ២៦)**

3. ابن بابويه، قال: أحبنا أبو الحسن محمد بن هارون الرضائي، فيما كتب إلي على يدي علي بن أحمد البغدادي الوراق، قال: حدثنا معاذ بن المنصور العبدي، قال: حدثنا عبد الله بن أسماء، قال: حدثنا جويرية، عن سفيان بن سعيد الثوري، عن الصادق (عليه السلام) قال له: يا ابن رسول الله، ما معنى قول الله عز وجل: «اسم من أسماء النبي (صلى الله عليه وآله)، و معناه: يا أيها السامع الوحي، «و القرآن الحكيم، إنك لمن المرسلين على صراط مستقيم».* (معاني الأخبار ج ١ ص ٢٢)

៣. [...] ស៊ូហ្គយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាល់-ស្ត្រីបានតំណាលថាគេបានសួរអាល់-ស្ត្រីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}ថា៖ "បុត្រ^{صلوات الله عليه وآله} រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله}អីយ ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} **យ៉ា ស៊ីន** មានន័យថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}មានរចនៈ ថា៖ "ព្រះនាមមួយ ក្នុងចំណោមព្រះនាមនានារបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ហើយមានន័យថា៖ «ឱអ្នកដែល បានឮព្រះវិវរណៈអីយ (يا أيها السامع الوحي) [៣៦:២] [អញសូមស្ស៊ីច]ចំពោះព្រះគម្ពីរគូរអានប្រកបដោយ ញាណបារមី [៣៦:៣] ការពិតអ្នកជាព្រះសាសនៈទូតម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាព្រះសាសនៈទូត

[៣៦:៤] នៅលើមាតិកាត្រង់ត្រូវ "1" (1 / 22) (معاني الأخبار: 1 / 22)

لِنُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾

៦. ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកព្រមានប្រជារាស្ត្រណាដែលឪពុក (គឺបុព្វបុរស) ពួកគេមិនធ្លាប់បានទទួលការដាស់តឿនទេ អាស្រ័យហេតុនេះហើយបានជាពួកគេមិនយកចិត្តទុកដាក់ ។

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾

៧. ព្រះបន្ទូល (ការកាត់សេចក្តីដាក់ទណ្ឌកម្ម) បានសម្រេចមកលើពួកគេភាគច្រើន ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងមិនជឿទេ [ដោយសារតែពួកគេជាជនទុច្ចរិតមាន:] ។

إِنَّا جَعَلْنَا فِيٰ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾

៨. យើងបំពាក់ខ្នោះលើកពួកគេ វាឡើងទើសចង្កាពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេនឹង[ដើរ]ជើយមុខ ។

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾

៩. យើងនឹងដាក់របាំងមួយនៅពីមុខពួកគេ របាំងមួយនៅពីក្រោយពួកគេ យើងគ្រប[ភ្នែក]ពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេមើលមិនឃើញទេ ។

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

១០. ទោះបីអ្នកព្រមានពួកគេ ឬអ្នកមិនព្រមានពួកគេក៏ដោយ វាដូចគ្នាសម្រាប់ពួកគេ ពួកគេនឹងមិនមានសទ្ធាទេ ។

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبِ فَبَشَّرَهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾

១១. អ្នកអាចដាស់តឿនបានតែអ្នកណា (មនុស្សស្មោះត្រង់) ដែលអនុវត្តតាមព្រះកម្រើននិងខ្លាចក្រែង [អស់ឡោះហ្ន៎]ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ក្នុងអាថ៌កំបាំង[នៃចិត្តគេ]ប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកប្រាប់ឲ្យគេដឹងថានឹងបានទទួលការអភ័យទោសនិងរង្វាន់ដ៏ថ្លៃថ្នូរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៦-១១

1. مُحَمَّدُ بْنُ يُعْفُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يُحْيَى، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْحَطَّابِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: «لِنُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ». قَالَ: «لِنُنذِرَ الْقَوْمَ الَّذِينَ أَنْتَ فِيهِمْ كَمَا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ عَنِ اللَّهِ، وَ عَنِ رَسُولِهِ، وَ عَنِ وَعِيدِهِ "لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ" مِمَّنْ لَا يُتَّقُونَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) وَ الْأَيْمَةِ مِنْ بَعْدِهِ "فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ" بِإِمَامَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَوْصِيَاءِ، مِنْ بَعْدِهِ،

១. [...] អាច បាស្មៀរបានថាខ្ញុំបានសួរអាច អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام صلوات الله عليه والسلام

[៣៦:៦] ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកព្រមានប្រជារាស្ត្រណាដែលឌីពុក (បុព្វបុរស) មិនធ្លាប់បានទទួលការដាស់តឿនទេ ។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយបានជាពួកគេមិនយកចិត្តទុកដាក់ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដាស់តឿនប្រជារាស្ត្រដែលអ្នក صلوات الله عليه وآله រស់នៅជុំជាមួយ ដូចគេធ្លាប់បានដាស់តឿនដូនតាពួកគេដែរ ។ ដូច្នេះពួកគេមិននឹកនាដល់អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ដល់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عز وجل និងដល់ព្រះគំរាមរបស់ព្រះអង្គ عز وجل ទេ ។ [៣៦:៧] ព្រះបន្ទូល (ការកាត់សេចក្តីដាក់ទណ្ឌកម្ម) បានសម្រេចមកលើពួកគេភាគច្រើន ពួកដែលមិនព្រមទទួលវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីម៉ា عليهم السلام ក្រោយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងមិនជឿទេ (គឺមិនជឿ) អ៊ីម៉ាម៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាអ្នក عليهم السلام ក្រោយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។"

فَلَمَّا لَمْ يَنْصُرُوا كَانَتْ عُنُوبُهُمْ مَا ذَكَرَ اللَّهُ: "إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ" فِي نَارِ جَهَنَّمَ، ثُمَّ قَالَ: "وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَعْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ" عُقُوبَةٌ مِنْهُ لَهُمْ حَيْثُ أَنْكَرُوا وَلَا يَأْتِيهِمُ الْمُنْذِرُ (عليه السلام) وَ الْأَيْمَّةِ مِنْ بَعْدِهِ هَذَا فِي الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ مُقْمَحُونَ.

ដូច្នេះកាលណាពួកគេមិនព្រមទទួលទេ លទ្ធផលពួកគេគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ចែង [៣៦:៨] យើងបំពាក់ខ្នោះលើកពួកគេ វាឡើងទើសចង្កាពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេនឹង[ដើរ]ងើយមុខ នៅក្នុងភ្លើងនរក ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៦:៩] យើងនឹងដាក់របាំងមួយនៅពីមុខពួកគេ របាំងមួយនៅពីក្រោយពួកគេ យើងនឹងគ្រប[ភ្នែក]ពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងមើលពុំឃើញ ទណ្ឌកម្មរបស់ពួកគេ ព្រោះពួកគេបានបដិសេធវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីម៉ា عليهم السلام ទាំងឡាយក្រោយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ នេះគឺសម្រាប់លោកនេះ ឯលោកមុខពួកគេនឹងនៅក្នុងភ្លើងនរក ពួកគេនឹងដើរងើយមុខ ។"

ثُمَّ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ: "وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ"، وَ بِوَلَايَةِ عَلِيِّ وَ مَنْ بَعْدَهُ، ثُمَّ قَالَ: "إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ" يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) "وَ حَشِيَ الرَّحْمَنُ بِالْغَيْبِ فَبَيَّنَّهُ" يَا مُحَمَّدُ "بِمَغْفَرَةٍ وَ أَجْرٍ كَرِيمٍ".

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله អើយ [៣៦:១០] ទោះបីអ្នកព្រមានពួកគេ ឬអ្នកមិនព្រមានពួកគេក៏ដោយ វាដូចគ្នាសម្រាប់ពួកគេ ពួកគេនឹងមិនមានសទ្ធាទេ [គឺមិនជឿ]អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل [មិនជឿ]វិទ្យាយ៉ាស្តុរុល صلوات الله عليه والسلام [មិនជឿ]បុគ្គលទាំងឡាយ عليهم السلام ក្រោយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៦:១១] អ្នកអាចដាស់តឿនបានតែអ្នកណាដែលអនុវត្តតាមព្រះកម្រើន មានន័យថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងខ្លាចក្រែងព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ក្នុងអាថ៌កំបាំងប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នេះ ចូរអ្នកប្រាប់ ឱមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ឲ្យគេដឹងថានឹងបានទទួលការអភ័យទោសនិងរង្វាន់ដ៏ថ្លៃថ្នូរ ។"

(الكافي 1: 90 / 357)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَعْشَيْنَاهُمْ"، يَقُولُ: «فَأَعْمَيْنَاهُمْ» فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ“ الْهُدَى، أَخَذَ اللَّهُ بِسَمْعِهِمْ، وَ أَبْصَارِهِمْ، وَ قُلُوبِهِمْ، فَأَعْمَاهُمْ عَنِ الْهُدَى، نَزَلَتْ فِي أَبِي جَهْلٍ بْنِ هِشَامٍ وَ نَعْرٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ، وَ ذَلِكَ أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَامَ بِصَلَى

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរិហ្វឹម បានថាអាច អាល-យ៉ារូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា អាច យ៉ាក្រូហ្គារ صلوات الله عليه والسلام មានរចនា:អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៦:៩] យើងនឹងដាក់របាំងមួយនៅពីមុខពួកគេ និងរបាំងមួយនៅពីក្រោយពួកគេ យើងនឹងគ្របពួកគេ ថា: "ពាក់ព័ន្ធនឹងភ្នែក ពួកគេមើលមិនឃើញមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំទេ អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានដកសោតវិញ្ញាណ ចក្ខុវិញ្ញាណនិងបេះដូងពួកគេចេញ ធ្វើឲ្យពួកគេខ្វាក់មើលមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំមិនឃើញ ។ អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅ អាច យ៉ាក្រូស្ត ប៊ិន ហ្គ្រីស្តា និង ក្រុមគ្រួសារគាត់ច្រើននាក់ទៀត និងសំដៅទៅលើពេលដែលព្រះសាស្តា عليه السلام ឈរស្ម័គ្រឡាត្ត ។

وَقَدْ حَلَفَ أَبُو جَهْلٍ (لَعْنَةُ اللَّهِ) لَنْ يَرَاهُ يُصَلِّيَ لِيَدْمَعَتَهُ، فَجَاءَ وَمَعَهُ حَجْرٌ، وَ النَّبِيُّ قَائِمٌ يُصَلِّي، فَجَعَلَ كُلَّمَا رَفَعَ الْحَجَرَ لِيُرِيَهُ أَنْبَتَ اللَّهُ يَدَهُ إِلَى عُنُقِهِ، وَ لَا يَدُورُ الْحَجْرُ بِيَدِهِ، فَلَمَّا رَجَعَ إِلَى أَصْحَابِهِ سَفَطَ الْحَجْرُ مِنْ يَدِهِ، ثُمَّ قَامَ رَجُلٌ آخَرُ، وَ هُوَ مِنْ رَهْطِهِ أَيْضًا، وَ قَالَ: أَنَا أَقْتُلُهُ. فَلَمَّا دَنَا مِنْهُ فَجَعَلَ يَسْمَعُ قِرَاءَةَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَارْتَعِبَ، فَارْتَعِبَ إِلَى أَصْحَابِهِ، فَقَالَ: حَالَ بَيْنِي وَ بَيْنَهُ كَهَيْئَةِ الْفَحْلِ، يَخْطُرُ بِدَنْبِهِ، فَحَفْتُ أَنْ أَتَقَدَّمَ».

អាច យ៉ាក្រូស្ត عليه السلام បានសច្ចាថាកាលណាគាត់ឃើញព្រះអង្គ عليه السلام ស្ម័គ្រឡាត្ត កាលនោះគាត់ចោលព្រះអង្គ عليه السلام ដោយជុំថ្ម ។ គាត់បានកាន់ថ្មមួយដុំមកខណៈដែលព្រះសាស្តា عليه السلام កំពុងតែឈរស្ម័គ្រឡាត្ត ។ គាត់បានលើកជុំថ្មបម្រុងគប់ព្រះសាស្តា عليه السلام តែអល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានធ្វើឲ្យគាត់កាំងដៃដល់មកក មិនអាចចោលជុំថ្មបានទេ ។ លុះគាត់បានត្រឡប់ទៅរកបក្សពួកគាត់វិញ ថ្មជុំព្រះសាស្តា عليه السلام ក៏ដៃគាត់ ។ បុរសម្នាក់ទៀត អ្នកកុលសម្ព័ន្ធរបស់គាត់ដើរឡើង ហើយបានថា: "ខ្ញុំនឹងសម្លាប់វា عليه السلام ។" លុះបុរសនោះបានចេញពីបក្សពួក ហើយបានឮវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ عليه السلام សូត្រ បុរសនោះភ័យស្លន់ស្លោ រត់ទៅប្រាប់បក្សពួកវិញថា: "ខ្ញុំបានទៅជួបវា عليه السلام ខ្ញុំចាញ់ប្រៀបវា عليه السلام ខ្លាចមិនហ៊ានចូលទៅរកវា عليه السلام ទេ ។"

و قَوْلُهُ: "و سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ" قَالَ: «فَلَمْ يُؤْمِنْ مِنْ أَوْلِيكَ الرَّهْطُ مِنْ بَنِي مَخْزُومٍ أَحَدٌ»..** (تفسير القمي ج ٢ ص ٢١٢)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه السلام [៣៦:១០] ទោះបីអ្នកព្រមានពួកគេ ឬអ្នកមិនព្រមានពួកគេក៏ដោយ វាដូចគ្នាសម្រាប់ពួកគេ ពួកគេនឹងមិនមានសទ្ធាទេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនា:ថា: "នៅក្នុងក្រុមនោះ មិនមានអ្នកបាន-ម៉ាក្រូស្តិមណាម្នាក់ជឿទេ ។" (تفسير القمي 2: 212)

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَءِثْرَهُمْ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ﴿١٧﴾

១២. យើងធ្វើឲ្យអ្នកស្លាប់រស់ឡើងវិញ ។ យើងកត់ត្រាទុកនូវអំពើដែលពួកគេបានសាងនិងលទ្ធផលរបស់វា (អ្វីដែលពួកគេបានបន្សល់ទុក) ។ យើងបានរាយរាប់[និងកត់ទុកនូវ]សព្វសារពើនៅក្នុងអ៊ីម៉ាប៊ីត្តី ។

អ៊ីម៉ា មូហ្គាម៉ាដូ បាត្រូវបាន عليه السلام បានថ្លែងថា: "វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានសម្លឹងមើលម៉ៅឡាអាលី عليه السلام ហើយបានថ្លែងថា: "គេ عليه السلام គឺអ៊ីម៉ា-មូប៊ីន ។ អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានដាក់នៅក្នុងខ្លួនគេ عليه السلام នូវចំណេះវិជ្ជានៃសព្វសារពើដែលត្រូវបង្កើតមក ។" (តាហ្វសៀរ ប៊ូរហ្គាន ទំព័រ ៨៨៦)

លោក អ៊ីបនូ ម៉ាស់អ៊ីដូ បានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស្តនេះថា៖ "អ៊ីម៉ា-មូប៊ីនគឺ អាលី عليه السلام អ៊ីបនូ អាប៊ី គ្លីលីប عليه السلام 1" (ហ្វាដ្ឋីអ៊ីល អ៊ីបនូ ស្វាស្វាន ទំព័រ ១៧៤)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១២

1. وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، فِي قَوْلِهِ: ... «وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ» ... ذَكَرَ ابْنُ عَبَّاسٍ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «أَنَا - وَ اللَّهِ - الْإِمَامُ الْمُبِينُ، أُبِينُ الْحَقَّ مِنَ الْبَاطِلِ، وَرُتِنْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». ** (تفسير البرهان ج ٤ ص ٥٦٦ ؛ تفسير القمي ٢: ٢١٢)

១. អាលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម បានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វាដ្ឋី عليه السلام [៣៦:១២] យើងបានរាយរាប់[និងកត់ទុកនូវ]សព្វសារពើនៅក្នុងអ៊ីម៉ាប៊ីន (إِمَامٍ مُّبِينٍ) ថា អ៊ីបនូ អាប់បាស់ បានតំណាលតមកពី អាមីរុលមុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "សូមស្យាចចំពោះអស់ឡោះហ្វាដ្ឋី عليه السلام គឺ អ៊ីម៉ាប៊ីន ដែលថ្លែងបំភ្លឺវែកញែកការពិតចេញពីវិវុទ្ធភាពនិងជាអ្នកស្នងតពីវិស្វលុលឡោះហ្វាដ្ឋី عليه السلام 1" (212: 2) (تفسير القمي 2: 212)

2. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الصَّفْرِ الصَّائِعِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَيْسَى بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَلَوِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَلَامٍ الْكُوفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَبْدِ الْوَاحِدِ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَرْبُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ أَبِي الْجَزُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْبَاقِرِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ» قَامَ أَبُو بَكْرٍ وَ عُمَرُ مِنْ مَجْلِسَيْهِمَا، فَقَالَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هُوَ التَّوْرَةُ؟ قَالَ: لَا. قَالَا: فَهُوَ الْإِنْجِيلُ؟ قَالَ: لَا. قَالَا: فَهُوَ الْقُرْآنُ؟ قَالَ: لَا.

២. អាប៊ី អាល់-យ៉ាវូយ៉ាបានតំណាលតមកពីអាប៊ី យ៉ាក្រូហ្វា មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន អាលី អាល់-បាក្រៀរ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះអយ្យកោព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "កាលសូរ្យវិទ្យានេះត្រូវបានបើកឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្វាដ្ឋី عليه السلام ជ្រាបថា [៣៦:១២] យើងបានរាយរាប់[និងកត់ទុកនូវ]សព្វសារពើនៅក្នុងអ៊ីម៉ាប៊ីន អាប៊ី បាការនិងអ៊ីម៉ាបានដើបពីកន្លែងអង្គុយរបស់ខ្លួនហើយបានទូលថា៖ "ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام អស់ឡោះហ្វាដ្ឋី عليه السلام អើយ នេះគឺគម្ពីរនៅវត្តមែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ទេ 1" ពួកគេបានទូលថា៖ "តើនេះគឺគម្ពីរអ៊ីនឃ្លីលមែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ទេ 1" ពួកគេបានទូលថា៖ "ដូច្នេះនេះគឺគម្ពីរគូរអានមែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ទេ 1"

— قَالَ - فَأَقْبَلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): هُوَ هَذَا، إِنَّهُ الْإِمَامُ الَّذِي أَحْصَى اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فِيهِ عِلْمَ كُلِّ شَيْءٍ». ** (معاني الأخبار: ج ١ ص ٩٥)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មក អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានយាងមកដល់ វិស្វលុលឡោះហ្វាដ្ឋី عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ "គេ صلوات الله عليه والسلام គឺបុគ្គលនោះ គេ صلوات الله عليه والسلام គឺអ៊ីម៉ាដែលអស់ឡោះហ្វាដ្ឋី عليه السلام បានរាយរាប់នៅក្នុងខ្លួនគេ صلوات الله عليه والسلام នោះនូវអភិញ្ញាសព្វគ្រប់ 1" (1/95) (معاني الأخبار: ج ١ ص ٩٥)

وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾

១៣. ចូរអ្នកលើកឡើងនូវប្រជារាស្ត្រ[បដិសេធសទ្ធានិងទុច្ចរិត]នៃស្រុកមួយ ជាឧទាហរណ៍ឲ្យពួកគេ ដឹង ពេលមានព្រះប្រេសិត (អ្នកនាំព្រះរាជសារ) បានមកដល់ពួកគេ ។

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾

១៤. កាលយើងបានបញ្ជូន[ប្រេសិត]ពីរនាក់មករកពួកគេ (ពួកអ្នកស្រុកបដិសេធសទ្ធា) ពួកគេបាន ប្រឆាំងពួកគេទាំងពីរ ។ យើងបានពង្រឹងកម្លាំង[ពួកគេទាំងពីរ]ដោយនាក់ទីបី ។ ដូច្នេះពួកគេ បានថា: "យើងជាព្រះប្រេសិតមករកអស់លោក (ពោលគឺ គេបានចាត់បញ្ជូនយើងមករកអស់ លោក) ។"

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾

១៥. ពួកគេបានថា: "អស់លោកគ្រាន់តែជាមនុស្សដូចយើងដែរ ។ [អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មាន មេត្តាធម៌មិនបានវិវរណៈអ្វីទេ (គឺមិនបានបើកឲ្យដឹងអ្វីទេ) អស់លោកបានតែនិយាយភូតភរទេ ។"

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾

១៦. ពួកគេ (ព្រះប្រេសិតទាំងនោះ) បានថា: "ព្រះម្ចាស់យើងទ្រង់ញាណច្បាស់ថាយើងជាព្រះ ប្រេសិត[ដែលត្រូវចាត់បញ្ជូន]មករកអស់លោក ។

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

១៧. យើងមាននាទីត្រឹមតែផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងជាក់ច្បាស់[នូវព្រះរាជសារអស់ឡោះហ្ន៎]ប៉ុណ្ណោះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៣-១៧

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنِ أَبِي حَمْرَةَ التَّمَالِي، عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ تَفْسِيرِ هَذِهِ آيَةِ فَقَالَ: «بَعَثَ اللَّهُ رَجُلَيْنِ إِلَى أَهْلِ مَدِينَةِ أَنْطَاكِيَّةَ، فَجَاءَهُمَا بِمَا لَا يَعْرِفُونَ، فَعَلَّطُوا عَلَيْهِمَا، فَأَخَذُوهُمَا وَحَبَسُوهُمَا فِي بَيْتِ الْأَصْنَامِ، فَبَعَثَ اللَّهُ التَّالِثَ، فَدَخَلَ الْمَدِينَةَ، فَقَالَ: أَرْشِدُونِي إِلَى بَابِ الْمَلِكِ.

១. [...] អាច្ចី ហ្ន៎ស្តាស្ត អាស់ស្ត្រីម៉ាលីបានថា ខ្ញុំបានសួរអាច្ចី យ៉ុក្តហ្ន៎រ^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីសេចក្តីអធិប្បាយរបស់ អាយ៉ាស្តនេះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: "អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل}បានចាត់បញ្ជូនបុគ្គលពីរនាក់ទៅកាន់ ស្រុកអាន់ត្ន៊ីគីយ៉ាស្ត (ស្រុកអាន់ត្យូស Antioch នាប្រទេសទួរគី) ។ បុគ្គលទាំងពីរបានមកដល់ស្រុកនេះ ដោយពុំបានណែនាំខ្លួន (គ្មានអ្នកណាស្គាល់) ។ ពួកអ្នកស្រុកបានចាប់អ្នកទាំងពីរទៅឃុំឃាំងនៅក្នុង អគាររូបដបិមា ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل}បានចាត់បញ្ជូនបុគ្គលទីបីមក ។ បុគ្គលរូបនេះបានចូលទៅក្នុងស្រុក ហើយបានថា: "ចូរនាំខ្ញុំទៅឯរាំងស្តេច ។"

قَالَ: فَلَمَّا وَفَّتْ عَلَى الْبَابِ، قَالَ: أَنَا رَجُلٌ كُنْتُ أَتَعْبُدُ فِي فَلَاةٍ مِنَ الْأَرْضِ، وَ قَدْ أَحْبَبْتُ أَنْ أَعْبُدَ إِلَهَ الْمَلِكِ. فَأَتَّبَعُوا كَلَامَهُ الْمَلِكُ، فَقَالَ: أَدْخُلُوهُ إِلَى بَيْتِ الْأَهْلِيَّةِ. فَأَدْخَلُوهُ، فَمَكَثَ مَعَ صَاحِبَيْهِ، فَقَالَ لَهُمَا: هَذَا يُنْقَلُ قَوْمٌ مِنْ دِينٍ إِلَى دِينٍ، بِالْحَرْقِ، أَلَا رَفِئْتُمَا؟! ثُمَّ قَالَ لَهُمَا: لَا تُفَرِّانِ بِمَعْرِفِي.

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "លុះមកដល់រាំងស្តេច បុរសនេះបានថា៖ "ខ្ញុំជាមនុស្សដែលធ្លាប់តែធ្វើសក្ការៈនៅក្នុងព្រៃនៃផែនដី ។ ខ្ញុំចង់ធ្វើសក្ការៈព្រះរបស់ស្តេច ។" ពួកគេបាននិយាយរឿងនោះប្រាប់ស្តេចៗក៏បានថា៖ "ចូរប្រាប់គេឲ្យចូលទៅក្នុងអគាររូបបដិមាទៅ ។" បុរសនេះក៏បានចូលទៅក្នុងអគារនោះ ហើយបានរស់នៅក្នុងអគារនេះអស់មួយឆ្នាំជាមួយយកនទាំងពីរនាក់របស់ខ្លួន ។ បុរសនេះបានប្រាប់អ្នកទាំងពីរនោះថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលមនុស្សបានធ្វើឲ្យសាសនាខូចពីសាសនាមួយទៅសាសនាមួយដោយប្រព្រឹត្តបំពាន ។ លោកទាំងពីរមិនមែនជាមិត្តនឹងគ្នាទេ ?" បន្ទាប់មកបុរសនេះបានប្រាប់អ្នកទាំងពីរថា៖ "ចូរលោកទាំងពីរកុំឲ្យគេដឹងសាសនាខ្ញុំ ។"

ثُمَّ أَدْخَلَ عَلَى الْمَلِكِ، فَقَالَ لَهُ الْمَلِكُ: بَلِّغْنِي أَنَّكَ كُنْتَ تَعْبُدُ إِلَهِي، فَلَمْ أَزَلْ وَ أَنْتَ أَحْيِي، فَسَلِّبْنِي حَاجَتَكَ. قَالَ: مَا لِي مِنْ حَاجَةٍ - أَيُّهَا الْمَلِكُ - وَ لِكَيْ رَأَيْتَ رَجُلَيْنِ فِي بَيْتِ الْأَهْلِيَّةِ، فَمَا بَالُهُمَا؟ قَالَ الْمَلِكُ: هَذَانِ رَجُلَانِ أَتَيَانِي يُضَلَّانِي عَنْ دِينِي، وَ يَدْعُونِي إِلَى إِلَهِ السَّمَاوَاتِ. فَقَالَ: أَيُّهَا الْمَلِكُ، مُنَاطَرَةٌ جَمِيلَةٌ، فَإِنْ يَكُنِ الْحَقُّ لِهَاتَيْنِ، فَانْجَلِي لَنَا دَخَلًا مَعَنَا فِي دِينِنَا، فَكَانَ لَهُمَا مَا لَنَا، وَ عَلَيْنَهُمَا مَا عَلَيْنَا».

បុរសនោះបានទៅជួបស្តេចៗបានថា៖ "គេបានប្រាប់ខ្ញុំថាលោកបានគោរពសក្ការៈព្រះរបស់ខ្ញុំ ។ ចូរលោកកុំឈប់គោរពសក្ការៈ លោកជាបងប្អូនខ្ញុំ ។ លោកត្រូវការអ្វីសូមមកចុះ ។" បុរសនោះបានថា៖ "ទូលបង្គំមិនត្រូវការអ្វីទេ ។ តែទូលបង្គំបានឃើញបុរសពីរនាក់នៅក្នុងអគារបដិមា ។ ហេតុអ្វីពួកគេនៅទីនោះ ?" ស្តេចបានថា៖ "បុរសទាំងពីរនាក់នេះបានរង្វេងចេញពីសាសនាខ្ញុំ ។ ពួកគេបានបង្វល់ខ្ញុំទៅរកព្រះម្ចាស់មេឃ ។" បុរសនោះបានថា៖ "នេះគឺការជជែកវែកញែកដ៏ប្រសើរ ។ បើការពិតនៅខាងគេទាំងពីរនោះ យើងនឹងតាមគេទាំងពីរ ។ បើការពិតនៅខាងយើង គេទាំងពីរនឹងចូលសាសនាយើង ។ គេទាំងពីរនឹងបានអ្វីដែលយើងបានដែរ ។ ផលវិបត្តិរបស់គេទាំងពីរនឹងបានលើគេទាំងពីរ ។"

قَالَ: «فَبَعَثَ الْمَلِكُ إِلَيْهِمَا، فَلَمَّا دَخَلَا إِلَيْهِ قَالَ لَهُمَا صَاحِبُهُمَا: مَا الَّذِي جِئْتُمَا بِهِ؟ قَالَا: جِئْنَا نَدْعُو إِلَى عِبَادَةِ اللَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ، وَ يَخْلُقُ فِي الْأَرْحَامِ مَا يَشَاءُ، وَ يُصَوِّرُ كَيْفَ يَشَاءُ، وَ أَنْبَتَ الْأَشْجَارَ وَ النَّيْمَارَ، وَ أَنْزَلَ الْقَطْرَ مِنَ السَّمَاءِ - قَالَ - فَقَالَ لَهُمَا: إِلَهُكُمَا هَذَا الَّذِي تَدْعُونَ إِلَيْهِ، وَ إِلَى عِبَادَتِهِ، إِنْ جِئْنَا بِأَعْمَى يَقْدِرُ أَنْ يَرِدَهُ صَحِيحًا؟ قَالَا: إِنْ سَأَلْنَاهُ أَنْ يَفْعَلَ فَعَلْ إِنْ شَاءَ.

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ស្តេចបានឲ្យគេទៅនាំបុរសទាំងពីរនោះមកជួប ។ លុះមកដល់ ស្តេចបានសួរអ្នកទាំងពីរថា៖ "លោកទាំងពីរមកនេះដើម្បីអ្វី ?" បុរសទាំងពីរបានថា៖ "ទូលបង្គំទាំងពីរមកនេះដើម្បីប្រកាសឲ្យមកគោរពសក្ការៈអល់ឡោះប្តូរ^{عجل}ដែលបានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ដែលបង្កើតនៅក្នុងស្បូនអ្វីដែលព្រះអង្គ^{عجل}មានព្រះបំណងបង្កើត ដែលបង្កើតឲ្យមានរូបរាងណាមួយស្រេចតែព្រះអង្គ^{عجل} ដែលបង្កើតភ្នំ ដើមឈើនិងផលានុផល និងដែលបង្ហូរទឹកមកពីលើមេឃ ។" ស្តេចបានសួរ

អ្នកទាំងពីរថា: "ព្រះរបស់អស់លោកនេះ ដែលអស់លោកប្រកាសឲ្យយើងគោរពសក្ការៈនោះ ព្រះអង្គ
អាចធ្វើឲ្យមនុស្សខ្លាក់ភ្នែកម្នាក់នេះត្រឡប់ជាមើលឃើញវិញបានទេ ដោយព្រះអានភាពព្រះអង្គ
?" បុរសទាំងពីរបានថា: "ទូលបង្គំទាំងពីរនឹងបូងសូងសូមព្រះអង្គ ព្រះអង្គនឹងធ្វើដូច្នោះបើព្រះ
អង្គមានព្រះបំណង ។"

قَالَ: أَيُّهَا الْمَلِكُ، عَلَيَّ بِأَعْمَى لَمْ يُبْصِرْ شَيْئًا قَطُّ. فَأُتِيَ بِهِ، فَقَالَ: ادْعُوا إِلَهُكُمْ أَنْ يَرُدَّ بَصْرَهُ هَذَا، فَقَامَا، وَصَلَّيَا رُكْعَتَيْنِ، فَإِذَا عَيْنَا
مُفْتُوحتَانِ وَهُوَ يَنْظُرُ إِلَى السَّمَاءِ. فَقَالَ: أَيُّهَا الْمَلِكُ، عَلَيَّ بِأَعْمَى آخَرَ، فَأُتِيَ بِهِ، فَسَجَدَ سَجْدَةً، ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ فَإِذَا الْأَعْمَى الْآخَرُ
بَصِيرٌ.

(បុរសខ្លាក់ភ្នែក)បានថា: "ព្រះអង្គអើយ ទូលបង្គំមិនដែលមើលឃើញអ្វីសោះដោយភ្នែកទូលបង្គំនេះ
ឡើយ ។ សូមព្រះអង្គឲ្យទូលបង្គំអាចមើលឃើញវិញផង ។" ស្តេចបានថា: "ចូរសូមព្រះរបស់លោក
ទាំងពីរធ្វើឲ្យភ្នែកបុរសនេះមើលឃើញវិញ ។" បុរសទាំងពីរបានងើបឡើង បានស្នៀតត្រង់ពីរក់អុត្ត ។
ភ្នែកទាំងពីររបស់បុរសនោះបានបើកឡើង ហើយគាត់បានមើលទៅលើមេឃ ។ បុរសនេះបានថា:
"អស់ទូលបង្គំមានអ្នកខ្លាក់ភ្នែកម្នាក់ទៀត សូមព្រះអង្គឲ្យគេមើលឃើញវិញផង ។" បុរសទាំងពីរបាន
ក្រាបប្រណិប័តន៍ ឯបុរសនោះបានងើបក្បាលឡើង ។ អ្នកខ្លាក់ភ្នែកម្នាក់ទៀតក៏មើលឃើញវិញ[ដែរ] ។

فَقَالَ: أَيُّهَا الْمَلِكُ، حُجَّةٌ بِحُجَّةٍ، عَلَيَّ بِمُفْعِدٍ، فَأُتِيَ بِهِ، فَقَالَ لَهُمَا مِثْلَ ذَلِكَ، فَصَلَّيَا، وَدَعَا اللَّهَ، فَإِذَا الْمُفْعِدُ قَدْ أَطْلَقَتْ رِجْلَاهُ، وَ قَامَ
بِمَشْيِهِ. فَقَالَ: أَيُّهَا الْمَلِكُ، عَلَيَّ بِمُفْعِدٍ آخَرَ، فَأُتِيَ بِهِ، فَصَنَعَ بِهِ كَمَا صَنَعَ أَوَّلَ مَرَّةٍ، فَانْطَلَقَ الْمُفْعِدُ، فَقَالَ: أَيُّهَا الْمَلِكُ، قَدْ أَتَيْنَا
بِحُجَّتَيْنِ وَ أَتَيْنَا بِمِثْلِهِ، وَ لَكِنْ بَقِيَ شَيْءٌ وَاحِدٌ، فَإِنْ هُمَا فَعَلَاهُ دَخَلْتُ مَعَهُمَا فِي دِينِهِمَا، ثُمَّ قَالَ: أَيُّهَا الْمَلِكُ، بَلَّغْنِي أَنَّهُ كَانَ لِلْمَلِكِ
ابْنٌ وَاحِدٌ، وَ مَاتَ، فَإِنْ أَحْيَاهُ إِلَهُهُمَا دَخَلْتُ مَعَهُمَا فِي دِينِهِمَا، فَقَالَ لَهُ الْمَلِكُ: وَ أَنَا أَيْضًا مَعَكَ.

បុរសនោះបានថា: "ស្តេចអើយ ព្រះអាជ្ញាធរលើអាជ្ញាធរទាំងឡាយ ។ យើងមានអ្នកខ្លាំងដឹង សូមព្រះ
អង្គឲ្យគេមកជួបទូលបង្គំ ។" ស្តេចបានប្រាប់បុរសទាំងពីរដូចមុនៗដែរ ។ អ្នកទាំងពីរក៏បានស្នៀតត្រង់
បូងសូងអស់ឡើយ ។ បុគ្គលខ្លាំងដឹងបានងើបឡើង បានឈរត្រង់ខ្លួនហើយបានដើរ ។ បុរសនេះ
បានថា: "ស្តេចអើយ មានអ្នកខ្លាំងដឹងម្នាក់ទៀត សូមព្រះអង្គឲ្យគេមកជួបទូលបង្គំ ។" បុរសនោះក៏
អាចងើបឈរវិញបានដូចអ្នកមុនដែរ ។ គេ (គឺបុរសទីបី) បានថា: "ស្តេចអើយ យើងបានបង្ហាញ
ភ័ស្តុតាងពីរហើយតែនៅសល់មួយប្រការទៀត ។ បើគេទាំងពីរនេះអាចធ្វើបាន ទូលបង្គំនឹងចូល
សាសនាពួកគេ !" បន្ទាប់មកបុរសនេះថា: "ស្តេចអើយ គេទាំងពីរបានប្រាប់ទូលបង្គំថាព្រះអង្គមានបុត្រ
មួយអង្គដែលបានចូលទិវង្គតហើយ ។ បើព្រះរបស់គេទាំងពីរនាក់នេះអាចធ្វើឲ្យរាជបុត្ររស់វិញ ទូល
បង្គំនឹងចូលសាសនាពួកគេ ។" ស្តេចបានប្រាប់បុរសទាំងពីរថា: "ខ្ញុំយល់ស្របជាមួយអស់លោក្នុង
ប្រការនេះ ។"

ثُمَّ قَالَ لَهُمَا: قَدْ بَقِيََتْ هَذِهِ الْخِصْلَةُ الْوَاحِدَةُ: قَدْ مَاتَ ابْنُ الْمَلِكِ، فَادْعُوا إِلَهُكُمْ لِيُحْيِيَهُ. فَوَقَعَا إِلَى الْأَرْضِ سَاجِدَيْنِ لِلَّهِ، وَ أَطَالَا
السُّجُودَ، ثُمَّ رَفَعَا رَأْسَيْهِمَا، وَ قَالَا لِلْمَلِكِ: إِنْعَثْ إِلَى قَبْرِ ابْنِكَ بِحَدُّهُ قَدْ قَامَ مِنْ قَبْرِهِ، إِنْ شَاءَ اللَّهُ، قَالَ: فَخَرَجَ النَّاسُ يَنْظُرُونَ، فَوَجَدُوهُ
قَدْ خَرَجَ مِنْ قَبْرِهِ يَنْفُضُ رَأْسَهُ مِنَ التُّرَابِ.

ហើយបានប្រាប់បុរសទាំងពីរថា៖ "នៅសល់តែប្រការនេះមួយទេ ។ បុត្ររបស់ស្តេចបានចូលទិវង្គតហើយ ។ ចូរយូងស្ទងព្រះរូបរបស់អស់លោកសូមឲ្យបុត្រនោះរស់ឡើងវិញ ។" អ្នកទាំងពីរបានក្រាបប្រណិប័តអល់ឡោះហ្គ័រលើដីយ៉ាងយូរ ។ រួចហើយបានងើបក្បាលឡើងវិញ ហើយបានប្រាប់ស្តេចថា៖ "សូមព្រះអង្គទៅឯផ្នូររាជបុត្រព្រះអង្គៗនឹងបានឃើញរាជបុត្រព្រះអង្គងើបឡើងវិញពីក្នុងផ្នូរ បើអល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបំណង ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មនុស្សបានចេញទៅមើល ។ ពួកគេបានឃើញបុត្រនោះចេញពីក្នុងផ្នូរ ជជុះសក់ឲ្យជ្រះថ្លលី ។"

قَالَ: فَأَتِيَ بِهِ إِلَى الْمَلِكِ، فَعَرَفَ أَنَّهُ ابْنُهُ، فَقَالَ لَهُ: مَا حَالُكَ، يَا بُنَيَّ؟ قَالَ: كُنْتُ مَيِّمًا فَرَأَيْتُ رَجُلَيْنِ يَبِينُ يَدَيَّ رَبِّي السَّاعَةَ سَاجِدَيْنِ يَسْأَلَانِيهِ أَنْ يُحْيِيَنِي، فَأُحْيِيَنِي. قَالَ: يَا بُنَيَّ تَعْرِفُهُمَا إِذَا رَأَيْتَهُمَا؟ قَالَ: نَعَمْ.

ពួកគេបានថា៖ "ចូរនាំរាជបុត្រទៅឲ្យស្តេចដើម្បីព្រះអង្គនឹងទទួលស្គាល់ថាជាបុត្ររបស់ព្រះអង្គមែន ។" ស្តេចបានសួរបុត្រខ្លួនថា៖ "តើបុត្រយ៉ាងម៉េចដែរ?" រាជបុត្របានថា៖ "ទូលបង្គំបានស្លាប់ ។ ទូលបង្គំបានឃើញបុរសពីរនាក់នៅឯព្រះម្ចាស់ទូលបង្គំ ដូចពេលនេះដែរ កំពុងតែក្រាបប្រណិប័តន៍និងអង្វរសូមព្រះអង្គឲ្យប្រោះទូលបង្គំឡើងវិញ ។ ព្រះអង្គក៏បានឲ្យទូលបង្គំរស់ឡើងវិញម្តងទៀត ។" ស្តេចបានថា៖ "បុត្រអើយ តើបុត្រអាចស្គាល់ពួកគេនោះទេ បើបុត្រឃើញពួកគេទាំងពីរនោះ?" រាជបុត្របានថា៖ "អាចស្គាល់ ។"

قَالَ: فَأَحْرَجَ النَّاسَ جُمْلَةً إِلَى الصَّخْرَاءِ، فَكَانَ يَمْرُ عَلَيْهِ رَجُلٌ رَجُلًا، فَيَقُولُ لَهُ أَبُوهُ: أَنْظُرْ. فَيَقُولُ: لَا، لَأَنْتُمْ مَرُّوْا عَلَيْهِ بِأَحَدِهِمَا بَعْدَ جَمْعٍ كَثِيرٍ، فَقَالَ: هَذَا أَحَدُهُمَا. وَ أَشَارَ بِيَدِهِ إِلَيْهِ، ثُمَّ مَرُّوْا أَيْضًا بِقَوْمٍ كَثِيرٍ، حَتَّى رَأَى صَاحِبَهُ الْآخَرَ، فَقَالَ: وَ هَذَا الْآخَرُ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មនុស្សទាំងអស់បានចេញទៅឯវាលរហោឋាន ។ រាជបុត្របានពិនិត្យមើលមនុស្សម្តងមួយៗ ។ ពួកគេបានសួរថា៖ "អ្នកនេះមែនទេ?" រាជបុត្រចេះតែថា៖ "មិនមែនទេ ។ មិនមែនទេ ។" បន្ទាប់មករាជបុត្របានជួបបុរសម្នាក់ក្រោយពីបានជួបមនុស្សយ៉ាងច្រើន បានថា៖ "នេះគឺបុរសម្នាក់ ក្នុងចំណោមបុរសទាំងពីរ ។" ហើយលូកដៃទៅរកបុរសនោះ ។ បន្ទាប់ពីបានដើរមើលមនុស្សយ៉ាងច្រើន ទម្រាំបានឃើញកនម្នាក់ទៀត ។ រាជបុត្របានថា៖ "នេះគឺបុរសម្នាក់ទៀត ។"

فَقَالَ النَّبِيُّ صَاحِبُ الرَّجُلَيْنِ: أَمَا أَنَا فَقَدْ آمَنْتُ بِإِهْكَمَا، وَ عَلِمْتُ أَنَّ مَا جِئْتُمَا بِهِ هُوَ الْحَقُّ. قَالَ: فَقَالَ الْمَلِكُ: وَ أَنَا أَيْضًا آمَنْتُ بِإِهْكَمَا. وَ آمَنَ أَهْلُ مَمْلَكَتِهِ كُلُّهُمْ. (تفسير القمّي ج ٢ ص ٢١٢)

ព្រះសាស្ត្រា عليه السلام (បុរសទីបី) កនរបស់បុរសទាំងពីរ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំជាអ្នកមានសទ្ធាចំពោះព្រះរបស់លោកទាំងពីរ ។ ចូរដឹងថាខ្ញុំដឹងថាអ្វីដែលលោកទាំងពីរនាំមកនោះជាការពិត ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស្តេចបានថា៖ "ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងដែរថាខ្ញុំជឿព្រះរបស់អស់លោក ។" ប្រជារាស្ត្រទាំងអស់ក្នុងរាជាណាចក្រក៏បានសច្ចាជឿ ។" (تفسير القمّي 2: 212)

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ نَنتَهُوا لَنَرَجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾

១៨. ពួកគេ[ដែលមានចិត្តអាក្រក់និងជាជនពាល]បានថា៖ "យើងឃើញថាពួកលោកជាប្រដូល អាក្រក់ ។ បើពួកលោកមិនឈប់[ទេសនាប្រដៅ]ទេ យើងនឹងប្រហារពួកលោកដោយជុំផ្លូវ ពួក លោកនឹងត្រូវទទួលរងទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ពីយើង ។"

قَالُوا طَبَرُكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٨﴾

១៩. [សាស្តាទាំងឡាយ]បានថ្លែងថា៖ "ប្រដូលអាក្រក់គឺអស់លោក ។ ព្រោះតែគេដាស់តឿនអស់ លោកមែនទេ ? តែអស់លោកជាមនុស្សបំពានបំពាន ។"

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٩﴾

២០. មានបុរសម្នាក់រត់មកពីចុងស្រុក គេបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រខ្ញុំអើយ ចូរអស់លោកអនុវត្តតាមបណ្តា ព្រះប្រេសិត (គឺព្រះសាស្តារបស់អស់ឡោះហ្ន៎)"

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢٠﴾

២១. ចូរអស់លោកអនុវត្តតាមបណ្តាអ្នកដែលមិនសូមឈ្នួលពីអស់លោក បណ្តាជនទាំងនេះបាន ទទួលការដឹកនាំល្អ (បិតនៅលើមាតាត្រឹមត្រូវ) ។

وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾

២២. ហេតុអ្វីខ្ញុំមិនធ្វើសក្ការៈព្រះដែលបានបង្កើតខ្ញុំនោះ ? អស់លោកនឹងត្រូវវិលត្រឡប់ទៅព្រះអង្គ វិញ [និងត្រូវជំនុំជម្រះ] ។

أَتَأْتِخُدُّ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرَدِّنَ الرِّحْمَانُ بَصِيرًا لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِدُونَ ﴿٢٢﴾

២៣. សមទេដែលខ្ញុំយកព្រះនានាក្រៅពីព្រះអង្គ ? បើ[អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌ប្រាថ្នាអាក្រក់ លើខ្ញុំ ការធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ព្រះទាំងនោះមិនមានប្រយោជន៍ឡើយសម្រាប់ខ្ញុំ ពួកវានោះនឹងមិន អាចជួយខ្ញុំបានឡើយ ។

إِنِّي إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾

២៤. ខ្ញុំនឹងនៅក្នុងកំហុសខុសឆ្គងដ៏ជាក់ស្តែង ។

إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ ﴿٢٤﴾

២៥. [ដូច្នោះហើយបានជា]ខ្ញុំមានសទ្ធាចំពោះព្រះម្ចាស់របស់អស់លោក ។ សូមអស់លោកស្តាប់ខ្ញុំ ។"

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

២៦. គេបានប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "ចូរអ្នកចូលឋានសួគ៌ចុះ ។" អ្នកនោះបានថា៖ "បើសិនជាប្រជារាស្ត្រ

ឡើង

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

២៧. ថាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំបានអភ័យទោសឲ្យខ្ញុំ បានឲ្យខ្ញុំនៅជាមួយបណ្តាអ្នកមានកិត្តិយស ។"

﴿وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ﴾ ﴿٢٨﴾

២៨. ក្រោយពីគេ[បានស្លាប់ទៅ] យើងមិនបានបញ្ជូនមកពីលើមេឃនូវរកងទ័ព មកលើប្រជារាស្ត្ររបស់គេទេ ។ យើងមិនបញ្ជូន[វា]ចុះមកទេ (វាមិនមែនរាជក្រឹត្យរបស់យើងទេ) ។

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾

២៩. មានតែសម្រែកមួយគត់ ។ មើលចុះ ពួកគេវិនាសស្លន្យប់ដំ[តែម្តង] ។

يَحْسِرَةٌ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٠﴾

៣០. ជនទាំងនោះ (ពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកទុច្ចរិត ពួកគោរពបូជាបូបបដិមា ពួកលាក់ពុត ។ ល ។) គួរឲ្យសង្វេគមែន ! ពុំមានព្រះសាសនៈទូតណាម្នាក់បានមករកពួកគេដោយពួកគេមិនសើចចំអកឲ្យឡើយ ។

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

៣១. ពួកគេ (ពួកពួកបដិសេធសទ្ធាដោយមានៈ) មិនឃើញទេថាប៉ុន្មានកំណើតមនុស្ស[ដូចពួកគេ]មកហើយដែលយើងបានប្រល័យចោលកាលពីមុនពួកគេ [ដោយសារតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តបទប្រមាថសាសនា] ថាពួកគេទាំងនោះនឹងមិនត្រឡប់មករកពួកគេវិញទេ ?

وَإِنْ كُلُّ لَمَمًا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾

៣២. ការពិតពួកគេទាំងអស់គ្នានឹងត្រូវបង្ហាញខ្លួនចំពោះយើង [នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ហើយនឹងត្រូវជំនុំជម្រះ] ។

وَأَيُّ لَّهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾

៣៣. ព្រះសញ្ញាមួយ[ដែលបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថាមានអស់ឡោះហ្ន៎] សម្រាប់ពួកគេគឺដីស្លាប់ ។ យើងឲ្យវារស់ឡើងវិញ ហើយយើងឲ្យមានគ្រាប់ធញ្ញជាតិចេញមកពីវា ឲ្យពួកគេបរិភោគ ។

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾

៣៤. យើងបានបង្កើតចម្ការតាលព្រឹក្ស (ចម្ការលម្អើ) និងចម្ការទំពាំងបាយជូរនៅលើដីនោះ យើងបានធ្វើឲ្យមានប្រភពទឹកផុសនៅក្នុងដីនោះ :

យូសូហ្វ ២២ ប្រាំសប្តាហ៍ ៤៥ - ៤០ - ២១ ខែ ២០២៤

ដល់សាវករបស់យ៉ា-ស៊ីន (ហ្គាបីប អាល់-ណាច្ច័យ៉ា) ដែលស្លាប់ដៃម្ខាង ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទម្លាក់ម្រាមដៃចុះហើយមានវចនៈថា៖ "ហាក់ដូចជាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} អាចមើលឃើញភាពពិការរបស់គាត់ ។ គាត់បានទៅរកពួកគេ បានដាស់តឿនពួកគេ បានត្រឡប់ទៅដាស់តឿនពួកគេសាឡើងវិញថ្ងៃបន្ទាប់ ពួកគេបានសម្លាប់គាត់ ។"

ثُمَّ قَالَ: إِنَّ الْمُؤْمِنَ يُبْتَلَىٰ بِكُلِّ بَلِيَّةٍ، وَ يَمُوتُ بِكُلِّ مِيتَةٍ، إِلَّا أَنَّهُ لَا يَقْتُلُ نَفْسَهُ. ** (الكافي ١٩٧/١٢: ٢)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាត្រូវល្បួងពិសោធដោយទុក្ខវេទនាគ្រប់យ៉ាង ត្រូវស្លាប់ដោយការស្លាប់គ្រប់បែប លើកលែងតែមិនសម្លាប់ខ្លួនឯង ។" (الكافي 2: 12/197)

4. أَحْبَبَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ جُمْهُورٍ، جَمِيعًا، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ جُمْهُورٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ بَعْضِ رِجَالِهِ، عَنِ الْمُفْضَلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «حَبِيبٌ تَدْرِيهِ حَبِيبٌ مِنْ عَشْرِ تَرَوِيهِ، إِنَّ لِكُلِّ حَقٍّ حَقِيقَةً، وَ لِكُلِّ صَوَابٍ نُورًا».

៤. [...] អាល់-មូហាដ្ឋដួល ប៊ិន អ៊ូម៉ាវ បានថា អាធូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដំណឹង (ហ្គាខ្ចីស្ទ) ដែលលោកដឹងប្រសើរជាងដំណឹងដែលលោករាយការណ៍មកដល់ដង ។ សេចក្តីពិតនីមួយៗ មានការពិតប្រាកដមួយ ។ ភាពត្រឹមត្រូវមួយមានវស្សី[នៃការយល់ដឹង]មួយ ។"

ثُمَّ قَالَ: «إِنَّا وَ اللَّهُ لَا نَعُدُّ الرَّجُلَ مِنْ شِيعَتِنَا فَقِيهًا حَتَّىٰ يُلْحَنَ لَهُ فَيَعْرِفَ اللَّحْنَ، إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ عَلَىٰ مِنْبَرِ الْكُوفَةِ: إِنَّ مِنْ وَرَائِكُمْ فِتْنًا مُظْلِمَةً عَمِيَاءَ مُنْكَسِفَةً، لَا يَنْجُو مِنْهَا إِلَّا التَّوَمَةُ، قِيلَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ مَا التَّوَمَةُ؟ قَالَ: الَّذِي يَعْرِفُ النَّاسَ وَ لَا يَعْرِفُونَهُ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនចាត់ទុកស្តីអ្នកសុំណាម្នាក់ជាអ្នកចេះដឹងទេ ទាល់តែអ្នកនោះព្រមទទួលកំហុសខ្លួនឯងសិនពេលណាខ្លួនបានធ្វើខុស ។ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅលើវេទិកាគូហ្វាស្តៈថា៖ "នៅខាងក្រោយអល់លោកមានជម្លោះ មានភាពងងឹត មានភាពខ្វាក់ទាំងស្រុង ។ មិនមានអ្នកណាម្នាក់ត្រូវជួយសង្គ្រោះពីនោះទេ លើកលែងតែ អាល់-ណេម៉ាតូ (النومة) ។" គេបានសួរថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ អ្វីទៅអាល់-ណេម៉ាតូ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលស្គាល់មនុស្សតែមនុស្សមិនទទួលស្គាល់បុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلام} នោះទេ ។"

وَ اعْلَمُوا أَنَّ الْأَرْضَ لَا تَخْلُو مِنْ حُجَّةٍ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ لَكِنَّ اللَّهَ سَيُعَمِّي خَلْقَهُ عَنْهَا بِظُلْمِهِمْ وَ جَوْرِهِمْ وَ إِسْرَافِهِمْ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ، وَ لَوْ خَلَّتِ الْأَرْضُ سَاعَةً وَاحِدَةً مِنْ حُجَّةٍ لِلَّهِ، لَسَاحَتْ بِأَهْلِهَا، وَ لَكِنَّ الْحُجَّةَ يَعْرِفُ النَّاسَ وَ لَا يَعْرِفُونَهُ، كَمَا كَانَ يُوسُفُ يَعْرِفُ النَّاسَ وَ هُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ، ثُمَّ تَلَا: "يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ". ** (غيبية النعماني: ٤١/٢)

ពេលនេះ ខណៈដែលផែនដីមិនទាន់អស់ព្រះអាជ្ញាធរ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ អល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងធ្វើឲ្យសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្វាក់ភ្នែក មើលព្រះអាជ្ញាធរ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះមិនឃើញទេ

ដោយសារតែពួកគេអយុត្តិធម៌ សាហាវយោរយៅ បំពារបំពានលើខ្លួនឯង ។ ប្រសិនបើផែនដីនៅទទេ មិនមានព្រះអាជ្ញាធរ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ទោះជាមួយភ្លែតក៏ដោយ ផែនដីប្រាកដជានឹងលិចលង់ (ផ្ទះពីខាងក្នុង) ជាមួយសត្វលោកដែលនៅលើផែនដីនោះ ។ តែព្រះអាជ្ញាធរ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្គាល់មនុស្សតែមនុស្សមិនទទួល ស្គាល់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ដូចយូសុហ្វ^{عليه السلام} នោះដែរដែលបានស្គាល់មនុស្សតែមនុស្សបានបដិសេធព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រថា៖ [៣៦:៣០] ជនទាំងនោះគួរឲ្យសង្វេគមែន! ពុំមានព្រះ សាសនៈទូតណាម្នាក់បានមករកពួកគេដោយពួកគេមិនសើចចំអកឲ្យឡើយ ។" (2 / 141) (غيبه النعماني)

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

៣៦. សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអ្នកបង្កើតជាតិអ្វីដែលដុះចេញពីផែនដី ដែលកើតពីខ្លួនពួកគេ ផ្ទាល់ និងដែលកើតពីអ្វីដែលពួកគេមិនដឹង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៣៦

1. عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ“، فَقَالَ: «إِنَّ النَّطْفَةَ - يَغْنِي الْمَاءَ - تَقَعُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ عَلَى النَّبَاتِ وَالشَّجَرِ، فَتَأْكُلُ النَّاسُ مِنْهَا، وَ الْبَهَائِمُ، فَتَجْرِي فِيهِمْ».

១. ទទួលបានមកពីអាប៊ូ អាល់-រ៉បីអ៊ីដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្វ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} [៣៦:៣០] សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអ្នកបង្កើតជាតិអ្វីដែលដុះ ចេញពីផែនដី ដែលកើតពីខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ និងដែលកើតពីអ្វីដែលពួកគេមិនដឹង ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "ការពិតគឺ "ពូជ" មានន័យថាទឹកដែលមកពីមេឃមកឯផែនដីលើរុក្ខជាតិ ផលានុផលនិង ដើមឈើ ។ មនុស្សនិងសត្វបរិភោគអ្វីទាំងនេះ ។ វាហូរចូលក្នុងខ្លួនពួកគេ ។"

ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ مِنْ أضعفِ مَا يَكُونُ خُلُقًا، مِنْ نَطْفَةٍ فَطَرْتُ، ثُمَّ جُعِلَتْ عَظْمَةً، ثُمَّ جُعِلَتْ مُضْغَةً، ثُمَّ جُعِلَتْ عِظَامًا غَلِيظَةً، ثُمَّ كُتِبَ الْعِظَامُ لَحْمًا، فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ».** (البرهان في تفسير القرآن ج ٤ ص ٥٧٤)

បន្ទាប់មកអាប៊ូ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្វ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ការពិតមនុស្សត្រូវបង្កើតមកទន់ខ្សោយ មកពីទឹក "ពូជ" មួយតំណក់ បន្ទាប់មកទៅជាដុំឈាមខន់ បន្ទាប់មកទៅជាពក បន្ទាប់មកទៅជាឆ្អឹងក្រាស់ បន្ទាប់ មកសាច់គ្របលើឆ្អឹង ។ អស់ឡោះហ្វ្វា ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ជាព្រះអ្នកបង្កើតប្រសើរបំផុត ។"

(8921) ហ្គាឌីស្ត (تفسير البرهان)

وَعَايَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

៣៧. សញ្ញាមួយសម្រាប់ពួកគេ (មនុស្ស) គឺយប់ ។ យើងបក (ព្រៃក) ថ្ងៃចេញពីយប់ ដូច្នេះ ពួកគេនៅ ក្នុងភាពងងឹត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៣៧

1. مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): ”قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَأَقْضِي الْأَمْرَ بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ“، قَالَ: لَوْ أَنِّي أُمِرْتُ أَنْ أُعَلِّمَكُمُ الَّذِي أَحْفَيْتُمُ فِي صُدُورِكُمْ مِنْ اسْتِعْجَالِكُمْ بِمَوْتِي لَتَطْلُمُوا أَهْلَ بَيْتِي مِنْ بَعْدِي، فَكَانَ مَثَلَكُمْ كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ”كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْفَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ“، يَقُولُ: أَضَاءَتْ الْأَرْضُ بِنُورِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا تُضِيءُ الشَّمْسُ،

១. [...] យ៉ាបៀវបានថា អាចិ យ៉ាក្នុងហារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} បានប្រាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صل الله عليه وآله} ថា៖ [៦:៥៨] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "បើខ្ញុំក្តាប់ទុកនូវអ្វីដែលអស់លោកអន្ទះអន្ទែងចង់បាននោះ រឿងនោះ ច្បាស់ជាចប់ស្រេចបាច់ទៅហើយរវាងអស់លោកនិងខ្ញុំ ។" ព្រះអង្គ^{صل الله عليه وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "បើគេដាក់បញ្ជាមកលើខ្ញុំ^{صل الله عليه وآله} ខ្ញុំ^{صل الله عليه وآله} នឹងប្រាប់ឲ្យអស់លោកឲ្យដឹងអំពីអ្វីដែលអស់លោកលាក់ទុកក្នុងទ្រូង គឺរឿងចង់ឲ្យខ្ញុំ^{صل الله عليه وآله} ឆាប់ស្លាប់នោះ ដើម្បីអស់លោកនឹងប្រព្រឹត្តអយុត្តិធម៌លើបណ្តាកូនចៅ^{صل الله عليه وآله} អត់ពីខ្ញុំទៅ ។ អស់លោកប្រៀបបាននឹងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ថា៖ [២:១៧] គំរូពួកគេប្រៀបបាននឹងគំរូអ្នកបង្កាត់ភ្លើង ពេលភ្លើងឆេះបំភ្លឺបរិវេណខ្លួនគេ ។ ព្រះអង្គ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ការបំភ្លឺផែនដីដោយរស្មីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صل الله عليه وآله} ដូចការបំភ្លឺរបស់ថ្ងៃដែរ ។"

فَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الشَّمْسِ، وَ مَثَلِ الْوَصِيِّ الْقَمَرِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ”هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَ الْقَمَرَ نُورًا“، وَ قَوْلُهُ: ”وَ آيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ“، وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ”ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ“ يَعْنِي فُبِصَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَظَهَرَتِ الظُّلْمَةُ، فَلَمْ يُبْصِرُوا فَضَلَ أَهْلَ الْبَيْتِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ”وَ إِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا وَ تَرَاهُمْ يُنظَرُونَ إِلَيْكَ وَ هُمْ لَا يُبْصِرُونَ“ ** (الكافي ٣٨٠/٥٧٤: ٨)

អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} បានប្រៀបធៀបមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صل الله عليه وآله} ជាមួយថ្ងៃ ប្រៀបធៀបព្រះឧត្តរាជិការី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមួយខែ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ៍ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [១០:៥] ព្រះអង្គជាអ្នកធ្វើឲ្យដួងអាទិត្យចែងចាំងរស្មីត្រចះត្រចង់និងដួងចន្ទជាពន្លឺ ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عجل} [៣៦:៣៧] សញ្ញាមួយសម្រាប់ពួកគេគឺយប់ ។ យើងបកថ្ងៃចេញពីយប់ ដូច្នោះពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹត និងព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ៍ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [២:១៧] អស់ឡោះហ្ន៎យកភ្លើងនោះទៅបាត់ ទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹត ពួកគេមើលអ្វីពុំឃើញឡើយ មានន័យថា ការស្លាប់របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صل الله عليه وآله} និងការលេចឡើងរបស់ភាពងងឹត ។ ដូច្នោះ ពួកគេមើលមិនឃើញគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليه السلام} របស់ព្រះអង្គ^{صل الله عليه وآله} ទេ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ៍ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៧:១៩៨] បើអ្នកហៅពួកគេឲ្យចូលមកកាន់មាត់ត្រង់ត្រូវ ពួកគេមិនឮទេ ។ អ្នកឃើញពួកគេមើលមកអ្នក តែពួកគេមិនឃើញទេ ។"

(الكافي 8 : 380 / 574)

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

៣៨. ដួងអាទិត្យដើរឆ្ពោះទៅកាន់កាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ឲ្យវារួចស្រេចហើយ ។ នេះគឺព្រះរាជ

បញ្ញត្តិរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

មើលសូរ៉ា: ២១ អាយ៉ាសុ ៦ ។

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٦﴾

៣៩. ឯដួងចន្ទ យើងបានកំណត់ឲ្យវាមានបណ្តាដំណាក់កាល លុះវាត្រឡប់ជាដួងចាស់លម្អើទុំស្ងួត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ ៣៩-៣៩

1. ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكِّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوْفِيُّ، عَنْ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ النَّحَّعِيِّ، عَنْ عَمِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَرْبُودٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ الْبَلْخِيُّ، عَنْ مُقَاتِلِ بْنِ حَيَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِيزَى، عَنْ أَبِي ذَرِّ الْعَفَارِيِّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: كُنْتُ أَخِذًا بِيَدِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ نَحْنُ نَتَمَاشَى [جَمِيعًا]، فَمَا زِلْنَا نَنْظُرُ إِلَى الشَّمْسِ حَتَّىٰ غَابَتْ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيْنَ تَغِيبُ؟ قَالَ: «فِي السَّمَاءِ، ثُمَّ تَرْفَعُ مِنْ سَمَاءٍ إِلَى سَمَاءٍ حَتَّىٰ تُرْفَعَ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ الْعُلْيَا حَتَّىٰ تَكُونَ تَحْتَ الْعَرْشِ، فَتَخْرُجُ سَاجِدَةً، فَتَسْجُدُ مَعَ الْمَلَائِكَةِ الْمُؤَكَّلُونَ بِهَا، ثُمَّ تَقُولُ: يَا رَبِّ مَنْ أَيْنَ تَأْمُرُنِي أَنْ أَطْلُعَ، أَمْ مِنْ مَعْرِي أَمْ مِنْ مَطْلَعِي؟ فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ الشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ " يَعْنِي بِذَلِكَ صُنْعَ الرَّبِّ الْعَزِيزِ فِي مُلْكِهِ، الْعَلِيمِ بِخَلْقِهِ».

១. [...] អាច្ចិ សូរ អាស-ក្តីហ្វារី បានតំណាលថាខ្ញុំ^ﷺនិងវិស្វលុលឡោះហ្មុំ^ﷺបានដើរជាមួយ គ្នា ។ យើងបានមើលថ្ងៃទាល់តែវាលិចបាត់ ។ ខ្ញុំ^ﷺបានទូលថា: "វិស្វលុលឡោះហ្មុំ^ﷺអើយ តើវាបាត់ទៅឯណា?" ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះវចនៈថា: "ទៅក្នុងមេឃ បន្ទាប់មកវាលេចឡើងពីមេឃមួយទៅមេឃមួយ រហូតដល់លេចទៅដល់មេឃខ្ពស់ជាន់ទីប្រាំពីរ លុះទៅដល់ក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្កតែម្តង ។ វាលប់ក្នុងអាការក្រាបប្រណិប័តន៍ ឯអស់ទេវតាដែលត្រូវចាត់ឲ្យកាន់កាប់វានោះក្រាបប្រណិប័តន៍ជាមួយវាដែរ ។ បន្ទាប់មកវាទូលថា: "ម្ចាស់^ﷺអើយ តើព្រះអង្គ^ﷺទ្រង់ព្រះបញ្ជាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំលេចឡើងពីទីណា? ពីខាងលិចទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឬពីខាងដើមឡើងរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ?" នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរៀង [៣៦:៣៨] ដួងអាទិត្យដើរឆ្ពោះទៅកាន់កាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ឲ្យវាចេញចេញហើយ ។ នេះគឺព្រះរាជបញ្ញត្តិរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះទ្រង់ញាណសព្វសារពើ មានន័យថាដោយអ្វីដែលព្រះម្ចាស់ដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងព្រះរាជណាចក្រព្រះអង្គ^ﷺ ព្រះ^ﷺដែលទ្រង់ញាណប្រាបព្រះមាបនកម្ម (គឺសព្វវត្ថុដែលត្រូវបង្កើតឡើង) របស់ព្រះអង្គ^ﷺ ។

قَالَ: «فَيَأْتِيهَا جِبْرَائِيلُ بِحُلَّةٍ صَوَّءٍ مِنْ نُورِ الْعَرْشِ عَلَى مَقَادِيرِ سَاعَاتِ النَّهَارِ فِي طُولِهِ فِي الصَّيْفِ، أَوْ قَصْرِهِ فِي الشِّتَاءِ، أَوْ مَا بَيْنَ ذَلِكَ فِي الْحَرِيفِ وَ الرَّبِيعِ - قَالَ - فَتَلْبَسُ تِلْكَ الْحُلَّةَ كَمَا يَلْبَسُ أَحَدُكُمْ ثِيَابَهُ ثُمَّ يَنْطَلِقُ بِهَا فِي جَوِّ السَّمَاءِ حَتَّىٰ تَطَّلَعَ مِنْ مَطْلَعِهَا».

ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះវចនៈថា: "យ៉ីបរអ៊ីល^ﷺមករកដួងអាទិត្យជាមួយអាភរណ៍ពន្លឺដែលមកពីព្រះវស្សីនៃព្រះរាជបល្ល័ង្កដើម្បីដាក់តម្រូវតាមម៉ោងនៃថ្ងៃឲ្យវារឹងក្នុងរដូវក្តៅ ឬខ្លីជាងនោះក្នុងរដូវត្រជាក់ ឬនៅ

ក្នុងចន្លោះទាំងពីរនេះក្នុងរដូវភ្លៀងនិងក្នុងរដូវលម្អើយ (រដូវស្លឹកឈើលាស់) ។ វាការកំណត់នោះដូចអស់លោកស្លៀកពាក់សំលៀបំពាក់នោះដែរ ។ បន្ទាប់មកវាទៅកាន់អាកាសមេឃជាមួយអាករណ៍នោះលុះវាលេចឡើងពីកន្លែងដែលវាលិចឡើង ។

فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «وَكَأَيِّ بِهَا قَدْ حُسِبَتْ مِقْدَارَ ثَلَاثِ لَيَالٍ، ثُمَّ لَا تُكْسَى ضَوْؤَهَا، وَ تُوْمَرُ أَنْ تَطَّلَعَ مِنْ مَغْرِبِهَا، فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ * وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ"

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មកហាក់ដូចជាវាបានបង្ហាញពន្លឺទុកអស់មួយរយៈពេលបីយប់ ។ បន្ទាប់មកវាមិនបំពាក់យប់ទាំងនោះដោយពន្លឺចែងចាំងរបស់វាទេ ហើយគេបញ្ជាឲ្យវាលេចឡើងពីខាងលិចរបស់វា ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរៀង [៨១:១] កាលណាដូងអាទិត្យត្រូវគ្របដណ្តប់ [៨១:២] កាលណាបណ្តាផ្កាយទៅជាងងឹត ។

وَ الْقَمَرُ كَذَلِكَ مِنْ مَطْلَعِهِ وَ مَجْرَاهُ فِي أَفْقِ السَّمَاءِ وَ مَغْرِبِهِ وَ اِرْتِفَاعِهِ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، وَ يَسْجُدُ تَحْتَ الْعَرْشِ، ثُمَّ يَأْتِيهِ جَبْرَائِيلُ بِالْحِلَّةِ مِنْ نُورِ الْكُرْسِيِّ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَ الْقَمَرَ نُورًا﴾. قَالَ أَبُو ذَرٍّ (رَحِمَهُ اللَّهُ): ثُمَّ اغْتَرَلَتْ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَصَلَّيْنَا الْمَغْرِبَ. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٤ الصفحة: ٥٧٥ الحديث: ٩٩ / ٨٩٢٣ ، التوحيد - الجزء: ١ الصفحة: ٢٨٠ الحديث: ٧)**

ដូងចន្រ្ទដូច្នោះដែរ វារះឡើង វាដើរតាមផ្លូវវានៅឯជើងមេឃ ។ វាលិច វារះនៅឯមេឃជាន់ទីប្រាំពីរហើយក្រាបប្រណិប័តន៍នៅខាងក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ បន្ទាប់មកយ៉ូបរអ៊ីលﷺ មករកវាជាមួយអាករណ៍ពន្លឺនៃព្រះរស្មីរបស់ព្រះរាជអាសនៈ (អាល់-គូរស៊ី) អ្វីទាំងនេះមាននៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរៀង [១០:៥] ព្រះអង្គជាអ្នកធ្វើឲ្យដូងអាទិត្យចែងចាំង ដូងចន្រ្ទជាពន្លឺ ។" អាហ្វិ ស្ការﷺ បានថា៖ "បន្ទាប់មកខ្ញុំﷺ បាននៅស្ងាត់ស្ងៀមតែឯងជាមួយរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ﷺ ។ យើងបានស្តីឡាតុំពេលល្ងាច (អាល់-ម៉ាកុរីប) ។" (10:5, 81:1-6) (التوحيد: 7 / 280)

لَا الشَّمْسُ يَتَّبِعِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

៤០. មិនអនុញ្ញាតឲ្យដូងអាទិត្យដេញទាន់ដូងខែទេ ឯយប់ក៏មិនអាចដើរហួសថ្ងៃបានដែរ ។ នីមួយៗរមែងអណ្តែតតាមតារាវិចីមួយរបស់វា ។

អធិប្បាយអយ៉ាសុំ ៤០

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "لَا الشَّمْسُ يَتَّبِعِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ" يَقُولُ: «الشَّمْسُ سُلْطَانُ النَّهَارِ، وَ الْقَمَرُ سُلْطَانُ اللَّيْلِ، لَا يَتَّبِعِي لِلشَّمْسِ أَنْ تَكُونَ مَعَ ضَوْءِ الْقَمَرِ بِاللَّيْلِ، وَ لَا يَسْبِقُ اللَّيْلُ النَّهَارَ، يَقُولُ: لَا يَذْهَبُ اللَّيْلُ حَتَّى يَذْرُوكَهُ النَّهَارُ " وَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ" يَقُولُ: يَجْرِي وَرَاءَ فَلَكِ الإِسْتِدَارَةِ».* (تفسير القمي ج ٢ ص ٢١٤)

១. អាល្លឺ ប៊ីន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីមបានថាអាច អាល-យ៉ារូដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ពីអាច យ៉ាក្តូហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល មានរចនា: អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៦:៤០] មិនអនុញ្ញាតឲ្យដួងអាទិត្យដេញទាន់ដួងខែទេ ឯយប់ក៏មិនអាចដើរហួសថ្ងៃបានដែរ ។ នីមួយៗរមែងអណ្តែតតាមតារាវិចីមួយរបស់វា ថា: "ដួងអាទិត្យ ជានាយករបស់ថ្ងៃ ។ ដួងចន្ទជានាយកយប់ ។ ដួងអាទិត្យមិនមានមុខនាទីបំភ្លឺជាមួយដួងចន្ទនៅ ពេលយប់ទេ ។ ឯយប់ក៏មិនមានសិទ្ធិនាំមុខថ្ងៃទេដែរ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា: ថា: "យប់មិនអាចចាក ចេញបានទេ លុះត្រាតែថ្ងៃមកដល់សិន នីមួយៗរមែងអណ្តែតតាមតារាវិចីមួយរបស់វា ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា: ថា: "ចរាចរក្រោយតារាវិចីនៃការវិល ។" (تفسير القمي 2: 214)

وَأَيُّهُ لَهُمْ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾

៤១. សញ្ញាមួយសម្រាប់ពួកគេគឺ យើងបានដឹកជញ្ជូនបណ្តាកូនចៅរបស់ពួកគេក្នុងនាវាពៀប ។

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾

៤២. យើងបានបង្កើតដូចនោះដែរសម្រាប់ពួកគេ នូវអ្វីដែលពួកគេជិះបាន (ជាជំនិះ) ។

وَأَن نَّشَأُ نَعْرِقَهُمْ فَلَا صِرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَدُونَ ﴿٤٣﴾

៤៣. បើយើងប្រាថ្នា យើងអាចធ្វើឲ្យពួកគេលិចលង់ នឹងពុំមានអ្នកឆ្លើយតបការស្រែកសូមជំនួយ សម្រាប់ពួកគេទេ ពួកគេនឹងមិនត្រូវសង្គ្រោះទេ

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾

៤៤. រៀរលែងតែសេចក្តីប្រោសប្រណិមកពីយើង និងសេចក្តីសុខសប្បាយមួយពេល ។

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾

៤៥. ពេលគេប្រាប់ពួកគេថា: "ចូរអស់លោកខ្លាចអ្វីដែលនៅពីមុខអស់លោកនិងអ្វីដែលនៅខាង ក្រោយពួកលោក ដើម្បីអស់លោកនឹងបានទទួលនូវព្រះមេត្តាធម៌[របស់អស់ឡោះហ្ន៎] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤១-៤៥

1. علي بن ابراهيم: قول: وَ آيَةٌ لَهُمْ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ، قال: السفن المليئة وَ خَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ، قال: يعني الدواب و الأنعام. ** (تفسير القمي ج ٢ ص ٢١٥)

១. អាល្លឺ ប៊ីន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីមបានថា ព្រះបន្ទូល [៣៦:៤១] សញ្ញាមួយសម្រាប់ពួកគេគឺ យើងបានដឹក ជញ្ជូនបណ្តាកូនចៅរបស់ពួកគេក្នុងនាវាពៀប គឺនាវាពេញពៀប ។ [៣៦:៤២] យើងបានបង្កើតដូចនោះ ដែរសម្រាប់ពួកគេ នូវអ្វីដែលពួកគេជិះបាន មានន័យថា សត្វចតុប្បាទនិងសត្វចិញ្ចឹម ។" (تفسير القمي 2: 215)

2. الطَّبْرَسِيُّ: رَوَى الْحَلْبِيُّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَعْنَاهُ: اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ مِنَ الذُّنُوبِ، وَ مَا خَلْفَكُمْ مِنَ الْعُقُوبَةِ». ** (مجمع البيان ٦٦٧: ٨)

២. អាស់-ត្ថិបារស៊ីបានថា អាស់-ហ្វាល់បីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថាអាច រាប់ខុលឡោះហ្ន៎ មាន រចនៈថា: "ន័យគឺ: [៣៦:៤៥] ចូរអស់លោកខ្លាចអ្វីដែលនៅពីមុខពួកលោក គឺបាបទាំងឡាយ និងអ្វី ដែលនៅខាងក្រោយពួកលោក គឺទណ្ឌកម្ម ។" (مجمع البيان 8: 667)

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾

៤៦. ពុំមានសញ្ញាណាមួយរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេមកដល់ពួកគេ ដោយពួកគេពុំបានគេចចេញទេ ។

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطَعَمَهُ وَاِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾

៤៧. ពេលគេប្រាប់ពួកគេថា: "ចូរអស់លោកបរិច្ចាគអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានឲ្យពួកលោកនោះ: ខ្លះផង" បណ្តាជនដែលបដិសេធសទ្ធានិយាយទៅកាន់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាថា: "តើឲ្យពួកយើង ផ្គត់ផ្គង់អ្នកណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎នឹងផ្គត់ផ្គង់បើព្រះអង្គមានបំណងផ្គត់ផ្គង់នោះឬ? ពួកលោក នៅក្នុងកំហុសច្បាស់ក្រឡែត ។"

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

៤៨. ពួកគេថា: "កាលណាទៅពាក្យសន្យា[នៃថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ឬនៃទណ្ឌកម្ម]នេះនឹងមកដល់ បើពួក លោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែននោះ?"

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾

៤៩. ពួកគេរង់ចាំតែសម្រែកមួយគត់ ។ វានឹងច្បាមពួកគេក្នុងពេលដែលពួកគេកំពុងតែឈ្លោះគ្នា ។

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

៥០. ពួកគេនឹងមិនអាចធ្វើមរតកសាសន៍ (ផ្តាំធ្វើមុនស្លាប់) និងមិនអាចត្រឡប់ទៅរកគ្រួសារពួកគេវិញ បានទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ ៤៦-៥០

1. ابن بابويه في كتاب (الحصا)، قال: حَدَّثَنَا أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى بْنِ عَبْدِ الْيَقْطِينِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ جَدِّهِ الْحَسَنِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ - قَالَ: «إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: تَصَدَّقُوا بِاللَّيْلِ، فَإِنَّ الصَّدَقَةَ بِاللَّيْلِ تُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ جَلَّ جَلَّالُهُ، احْسَبُوا كَلَامَكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ، يَقِلَّ كَلَامُكُمْ إِلَّا فِي خَيْرٍ، "أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ" عَزَّ وَ جَلَّ، فَإِنَّ الْمُنْفِقَ بِمَنْزِلَةِ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَمَنْ أَيْقَنَ بِالْخَلْفِ

جَادَ وَ سَحَّتْ نَفْسُهُ بِالتَّفَقُّةِ. ** (الخصال: ١٠/٦١٩)

១. [...] អាចិ បាស្មៀរ និង មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន មុស្លីមបានថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុង ហ្វាត្វាខ្លីស្នងដៃមួយថាអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរដាក់ទានពេលយប់ ព្រោះការដាក់ទានពេល យប់ជួយរម្ងប់ព្រះពិរោធព្រះជាម្ចាស់ ^ﷻ ។ ចូររាប់សម្តីអស់លោកក្នុងទង្វើរបស់អស់លោក ។ ចូរអស់ លោកបន្ថយសម្តីលើកលែងតែអ្វីដែលល្អ ។ [៣៦:៤៧] ចូរពួកលោកបរិច្ចាគអ្វីដែលអស់ឡោះហ្គ័របាន ប្រទានឲ្យពួកលោកនោះខ្លះផង ពីព្រោះអ្នកបរិច្ចាគមានឋានៈស្មើនឹងអ្នកប្រយុទ្ធលើមាគ៌ាអស់ឡោះហ្គ័រ ^ﷻ ។ ដូច្នេះអ្នកណាជឿជាក់រឿងនេះក្រោយពីនោះ អ្នកនោះគ្រាន់បើជាងគេដោយការបរិច្ចាគ ។" (الخصال: 10/619)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: قَوْلُهُ: "وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ * مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَ هُمْ يَخِصِّمُونَ".

២. អាលី ប៊ីន អ៊ីប័រ៉ាហ៊ីមបានថា ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៣៦:៤៨] ពួកគេថា៖ "កាលណាទៅពាក្យ សន្យានេះនឹងមកដល់ បើពួកលោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែននោះ? [៣៦:៤៩] ពួកគេរង់ចាំតែសម្រែកមួយ គត់ ។ វានឹងច្បាមកពួកគេក្នុងពេលដែលពួកគេកំពុងតែឈ្លោះគ្នា ។

قَالَ ذَلِكَ فِي آخِرِ الزَّمَانِ، يُصَاحُ فِيهِمْ صَيْحَةٌ وَ هُمْ فِي أَسْوَاقِهِمْ يَتَخَاصِمُونَ، فَيَمُوتُونَ كُلُّهُمْ فِي مَكَانِهِمْ، لَا يَرْجِعُ أَحَدٌ مِنْهُمْ إِلَى مَنْزِلِهِ، وَ لَا يُوصَى بِوَصِيَّةٍ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ: "فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَ لَا إِلَى أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ". ** (تفسير القمي ج ٢ ص ٢١٥)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វានឹងកើតឡើងនៅឯអវសានកាល ។ នឹងមានសម្រែកមួយនៅក្នុង ចំណោមពួកគេ សម្រែកតែមួយគត់ ពួកគេនឹងឈ្លោះគ្នានៅក្នុងផ្សារ ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នានឹងស្លាប់នៅ នឹងកន្លែង ។ មិនមានពួកគេណាម្នាក់បានត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញទេ ហើយក៏មិនបានផ្តេផ្តាំផ្ទេរមរតកឡើយ ដែរ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^ﷻ, [៣៦:៥០] ពួកគេនឹងមិនអាចធ្វើមរតកសាសន៍និងមិនអាចត្រឡប់ទៅ រកគ្រួសារពួកគេវិញបានទេ ។ (تفسير القمي 2: 215)

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾

៥១. គេនឹងផ្តុំស្នែង ពួកគេនឹងផុសចេញពីក្នុងផ្ទះ ស្ទុះទៅរកព្រះម្ចាស់ពួកគេ

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾

៥២. ពួកគេនឹងពោលថា៖ "យើងវិនាសធំហើយ អ្នកណាបានធ្វើឲ្យយើងរស់ឡើងពីកន្លែងដេក យើង?" [គេនឹងឆ្លើយពួកគេថា៖] "នេះគឺអ្វីដែល[អស់ឡោះហ្គ័រ] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌បាន សន្យារួចហើយ ព្រះប្រេសិតបាននិយាយពិត ។"

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾

៥៣. នឹងពុំមានអ្វីក្រៅពីសម្រែកតែមួយគត់ ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នានឹងត្រូវប្រាកដខ្លួនចំពោះយើង ។

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلِّمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

៥៤. ថ្ងៃនោះ គេនឹងមិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌លើអ្នកណាមួយឡើយ ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវតបស្នងសមតាមតែអំពើដែលពួកអ្នកបានសាងប៉ុណ្ណោះ ។

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِون ﴿٥٥﴾

៥៥. ថ្ងៃនោះ ជនមានស្នូតនឹងរស់រវើកសប្បាយរីករាយ

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥១-៥៥

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «بِئْسَ قَوْلُهُ: "فَالْيَوْمَ لَا تُظَلِّمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ"» . فَإِنَّ الْقَوْمَ كَانُوا فِي الْقُبُورِ، فَلَمَّا قَامُوا حَسِبُوا أَنَّهُمْ كَانُوا نِيَامًا، قَالُوا: يَا وَيْلَنَا، مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا؟ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: "هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ"» .** (تفسير القمي ج ٢ ص ٢١٦)

១. អាឡី ប៊ីន ឺប្រាអ៊ីម បានថា អាឡី អាល់-យ៉ាវ្យូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា អាឡី យ៉ាក្តីហ្សាវ صلوات الله عليه والسلام មានរចនា:អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عجل [៣៦:៥២] ពួកគេនឹងពោលថា: "យើងវិនាសធំហើយ អ្នកណាបានធ្វើឲ្យយើងរស់ឡើងពីកន្លែងដេកយើង ? ថា: "មនុស្សនឹងនៅក្នុងផ្ទះ ។ ពេលពួកគេងើបឡើង ពួកគេគិតថាខ្លួនបានដេកលក់ ទេវតានឹងថា: "[៣៦:៥២] នេះគឺអ្វីដែលព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌បានសន្យារួចហើយ ព្រះប្រសិតបាននិយាយពិត ។" (تفسير القمي 2: 216)

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، جَمِيعًا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمِ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ شَادَانَ الْوَاسِطِيِّ، قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَشْكُو حَفَاءَ أَهْلِ وَاسِطٍ، وَ جَهْلَهُمْ عَلَيَّ، وَ كَانَتْ عِصَابَةً مِنَ الْعُتْمَانِيَّةِ تُؤْذِينِي، فَوَقَعَ بِحَطِّهِ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قَدْ أَخَذَ مِيثَاقَ أَوْلِيَائِهِ عَلَى الصَّبْرِ فِي دَوْلَةِ الْبَاطِلِ، فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ، فَلَوْ قَدْ قَامَ سَيِّدُ الْخَلْقِ، لَقَالُوا: "يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ" وَ يَغْنِي بِهِ سَيِّدُ الْخَلْقِ» .** (الكافي ٨: ٣٤٦/٢٤٧)

២. [...] អាល់-ហ្សាសាន់ ប៊ីន ស្យាស្យាន អាល់-វ៉ាស៊ីទ្វីបានថា ខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រទៅអាឡី អាល់-ហ្សាសាន់ អាល់-វ៉ាដ្យូដូ صلوات الله عليه والسلام ត្អូញប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានបែកចេញពីពួកវ៉ាស៊ីត (واسط) ។ ពួកគេបំបាក់មុខខ្ញុំ ។ ពួកគេជាក្រុមរបស់ពួកអ្នកស្ម័គ្រម៉ានីយ៉ាស់ ។ ពួកគេធ្វើទុក្ខម្នេញខ្ញុំ ។ ចម្លើយដោយដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានសេចក្តីថា: "ពិតមែន អល់ឡោះហ្គ័ដ្យូបានទទួលសន្យាពីមិត្តទាំងឡាយរបស់យើង عليهم السلام ដែលពួកគេអត់ធ្មត់នៅក្នុងរបបគ្រប់គ្រងមិនត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះសូមលោកព្យាយាមអត់ធ្មត់ចាំការវិនិច្ឆ័យរបស់ព្រះម្ចាស់ عجل របស់លោក ។ ពេលណាព្រះអង្គមហាប្រមុខរបស់សត្វលោកទាំងឡាយ (អាល់-ក្តីអ៊ីម عجل الله فرجه) នឹងងើបឡើង ពេលនោះពួកគេនឹងថា [៣៦:៥២] ពួកគេនឹងពោលថា: "យើងវិនាសធំហើយ អ្នកណាបានធ្វើឲ្យយើងរស់ឡើងពីកន្លែងដេកយើង ? នេះគឺអ្វីដែលព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌បានសន្យារួចហើយ ព្រះប្រសិតបាននិយាយពិត ។" អាយ៉ាស់នេះផ្ដោតអត្ថន័យទៅលើព្រះអង្គមហាប្រមុខរបស់សត្វលោក

ទាំងពួង (អាស់-ក្ដីអ៊ឹម ^{عجل الله فرجاك}) 1" (الكافي 8: 247 / 346)

3. الطَّبْرَسِيُّ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «فِي شَعْلِ فَاكِهُونَ»، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَعْنَاهُ شُغِلُوا بِإِفْتِضَاضِ الْعَدَارَى». ** (مجمع البيان ٦٧٠: ٨)

៣. អាស់-ក្ដីបានស៊ីបានថ្លែងអំពីព្រះនួលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៦:៥៥] ថ្ងៃនោះ ជនមានសូត្រនឹងរលំតែសប្បាយរីករាយ តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនៈថា៖ "ន័យរបស់ រលំតែសប្បាយរីករាយ គឺរួមរីកជាមួយនារីព្រហ្មចារី 1" (مجمع البيان 8: 670)

هُم وَأَزَوْجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرْيَاكِ مُتَّكِنُونَ ﴿٥٦﴾

៥៦. ពួកគេនឹងភរិយាពួកគេនឹងបិតនៅក្រោមម្លប់[នៃដើមឈើមានសូត្រ] ទម្រេតខ្លួនលើគ្រែទម្រេតកាយ (បុស្សុក) 1

لَهُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾

៥៧. នៅទីនោះ ពួកគេនឹងមានផ្លែឈើនិងអ្វីដែលពួកគេសុំ 1

سَلَّمَ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَجِيمٍ ﴿٥٨﴾

៥៨. "សរីសូស្ដី" (សាឡាម) ជាព្រះបន្ទូលដែលមកពីព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី 1

وَأَمْتَنُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾

៥៩. [គេថ្លែងចំពោះពួកបដិសេធសទ្ធាថា៖] "ជនឧក្រិដ្ឋអីយ ចូរពួកអ្នកនៅឲ្យឆ្ងាយ ថ្ងៃនេះ 1

﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَىٰءَ آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾

៦០. កូនចៅអាដាំអីយ អញមិនបានបញ្ជាពួកអ្នកទេថាមិនឲ្យពួកអ្នកគោរពសក្ការៈមារស្តែតូនទេ ? វាជាសត្រូវចេញមុខរបស់ពួកអ្នក

وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

៦១. ថាឲ្យពួកអ្នកធ្វើសក្ការៈអញ (ស្តាប់បង្គាប់ ប្រតិបត្តិ តាមការបង្ហាត់បង្រៀនរបស់អញ)? នេះគឺមាតិកាត្រង់ត្រូវ 1

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبَلًا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

៦២. ពិតណាស់ វា (មារស្តែតូន) បានធ្វើឲ្យពួកអ្នកភាគច្រើនរង្វេង ពួកអ្នកមិនពិចារណាទេ ?

سورة يَس ٣٦ - ٤٠ - ٥٥ - ٥٦ - ٥٧ - ٥٨ - ٥٩ - ٦٠ - ٦١ - ٦٢

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾

៦៣. នេះគឺឋាននរកដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកអ្នក ។

أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٧﴾

៦៤. ថ្ងៃនេះ ពួកអ្នក[ចូលទៅ]នេះកម្តោចខ្លួនក្នុងនោះទៅ ព្រោះពួកអ្នកតែងតែបដិសេធ [និងបានប្រព្រឹត្តអំពើកំណាចនិងអំពើទុច្ចរិត] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៥៦-៦៤

1. عليُّ بنُ إبراهيم، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: "فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِنُونَ"، قَالَ: «الْأَرَائِكُ: السُّرُرُ، عَلَيَّهَا الْحِجَالُ». ** (الكاظمي ٢٤٧/٣٤٦: ٨)

១. អាឡី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានថាអាឡី អាល់-យ៉ាវូដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ថាអាឡី យ៉ាត្រូហ្គាវ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា: អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ **[៣៦:៥៦]** ពួកគេនឹងភរិយាពួកគេនឹងបិតនៅក្រោមម្លប់ ទម្រេតខ្លួនលើគ្រែទម្រេតកាយ ថា: "គ្រែទម្រេតកាយគឺគ្រែដេកដែលមានដំបូល ។" (تفسير القمي 2: 216)

2. و قال علي بن إبراهيم: قوله: سلامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَجِيمٍ، قال: السلام منه تعالى هو الأمان.

២. [...] ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ **[៣៦:៥៨]** "សិរីសួស្តី" ជាព្រះបន្ទូលដែលមកពីព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី អាឡី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានថា: "សិរីសួស្តីមកពីព្រះអង្គ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ហើយវាជាសន្តិសុខ ។"

قوله: وَ امْتَأزُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ، قال: إذا جمع الله الخلق يوم القيامة بقوا قياما على أقدامهم حتى يلجمهم العرق، فينادون: يا ربنا، حاسبنا، و لو إلى النار. قال: فيبعث الله رياحا فتضرب بينهم، و ينادي مناد: وَ امْتَأزُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ، فيميز بينهم، فصار المجرمون إلى النار، و من كان في قلبه إيمان صار إلى الجنة. ** (تفسير القمي ج ٢ ص ٢١٦)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ **[៣៦:៥៩]** "ជនឧក្រិដ្ឋអើយ ចូរពួកអ្នកនៅឲ្យឆ្ងាយ ថ្ងៃនេះ លោកបានថា: "ពេលអល់ឡោះហ្ន៎ប្រមូលសត្វលោកទាំងឡាយក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ពួកគេនឹងឈរចាំទាល់តែបែកញើសដាប ។ ពួកគេនឹងស្រែកថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គទូទាត់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅ ។ ទោះជាត្រូវចូលភ្លើងនរកក៏ដោយ!" អល់ឡោះហ្ន៎នឹងបញ្ជូនខ្យល់មកលើពួកគេ ។ អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា: "**[៣៦:៥៩]** "ជនឧក្រិដ្ឋអើយ ចូរពួកអ្នកនៅឲ្យឆ្ងាយ ថ្ងៃនេះ ។" ពួកគេនឹងត្រូវព្រែក ។ ជនមានទោសនឹងទៅកាន់ភ្លើងនរក ។ ជនដែលមានចិត្តសុទ្ធានឹងទៅកាន់ឋានសួគ៌ ។" (تفسير القمي 2: 216)

3. ابنُ بابويه، في (اعتقادات الإمامية): عن الصادق (ع) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ أَصْعَى إِلَى نَاطِقٍ فَقَدْ عَبَدَهُ، فَإِنْ كَانَ النَّاطِقُ عَنِ اللَّهِ فَقَدْ عَبَدَ اللَّهَ، وَ إِنْ كَانَ النَّاطِقُ عَنِ إِبْلِيسَ فَقَدْ عَبَدَهُ». ** (اعتقادات الإمامية: ١٠٥)

៣. អ៊ីបនូ បាចូរ៉ែហ្វបានថ្លែងនៅក្នុង អ៊ីអ៊ីទីក្លីដ្យាត់ អាល់-អ៊ីម៉ាមីយ៉ាស៊ូ ថាអាល់-ស្លីឌីក្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖
 "អ្នកណាស្តាប់អ្នកនិយាយ អ្នកនោះគោរពសក្តារៈអ្នកនិយាយនោះ ។ ក៏ប៉ុន្តែ បើអ្នកនិយាយ និយាយតមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ ^{جَدَّ} អ្នកនោះគោរពសក្តារៈអល់ឡោះហ្គ័រ ^{جَدَّ} ។ តែបើអ្នកនិយាយ និយាយតមកពីអ៊ីប្លីស ^{بِ} អ្នកនោះគោរពសក្តារៈអ៊ីប្លីស ^{بِ} ។" (اعتقادات الإمامية: 105)

أَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾

៦៥. ថ្ងៃនេះ យើងនឹងបិទមាត់ពួកគេជិតស្និប ដៃពួកគេនឹងនិយាយជាមួយយើង ជើងពួកគេជាសាក្សី អំពីអំពើដែលពួកគេបានសាង ។

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾

៦៦. បើយើងប្រាថ្នា យើងនឹងបំផ្លាញភ្នែកពួកគេចោល ពួកគេនឹងប្រវាររកផ្លូវ តើពួកគេនឹងអាចមើល ឃើញបានដូចម្តេច ?

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

៦៧. បើយើងប្រាថ្នា យើងនឹងប្រែរូបពួកគេនៅកន្លែងពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេមិនអាចទៅមុខបាន មិនអាចត្រឡប់ក្រោយវិញបានទេ ។

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

៦៨. អ្នកណាមួយដែលយើងឲ្យមានអាយុវែង យើងឲ្យអ្នកនោះប្រែត្រឡប់ក្រោយវិញក្នុងកំណើត ។ ពួកគេមិនពិចារណាទេ ?

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ ﴿٦٩﴾

៦៩. យើងមិនបានបង្ហាត់គេ (សាស្ត្រាម្បាហ្គ័រម៉ាដូ) ឲ្យចេះតែងកាព្យទេ ។ វាមិនសក្តិសមសម្រាប់គេទេ ។ នេះមិនមែនអ្វីក្រៅពីព្រះកម្រើននិងគួរអានបំភ្លឺទេ

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

៧០. ដើម្បីដាស់តឿនអ្នកណាដែល[មានបេះដូង]រស់រវើក និងដើម្បីនឹងឲ្យព្រះបន្ទូលទៅជាពិតលើពួក បដិសេធសទ្ធា ។

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِنَّا عَمَلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا مَلَائِكُونَ ﴿٧١﴾

៧១. ពួកគេមិនឃើញទេថា ក្នុងចំណោមអ្វីៗដែលដៃយើងបានផលិតឡើងនោះ យើងបានបង្កើតសត្វ ចិញ្ចឹមសម្រាប់ពួកគេ ដូច្នេះពួកគេជាម្ចាស់ពួកវា ?

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧١﴾

៧២. យើងបានផ្សាំងពួកវាសម្រាប់ពួកគេ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេយកពួកវាមួយចំនួនមកធ្វើជាជំនិះ និងឲ្យពួកគេយកពួកវាមួយចំនួនទៀតមកធ្វើជាអាហារ ។

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعٌ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٢﴾

៧៣. ពួកវាផ្តល់ផលប្រយោជន៍ច្រើនទៀតដល់ពួកគេ និងគ្រឿងផឹក (ទឹកដោះ) ។ ពួកគេមិនដឹងគុណទេ ?

وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٣﴾

៧៤. ពួកគេបានយកព្រះផ្សេងទៀតក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ដោយសង្ឃឹមថាពួកគេនឹងបានទទួលជំនួយ [ពីព្រះទាំងនោះ] ។

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ ﴿٧٤﴾

៧៥. [តែ]ព្រះទាំងនេះមិនអាចជួយពួកគេបានទេ ។ [ថ្ងៃជំនុំជម្រះ] ពួកគេ (គឺពួកគេរាល់ពួកគេ) ជាអ្នករួមដៃគ្នាជាមួយពួកវាដែលនឹងត្រូវនាំខ្លួន[មកកាត់ក្តីក្នុងតុលាការអស់ឡោះហ្ន៎ ហើយទាំងអស់គ្នានឹងត្រូវចូលភ្លើងនរក] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៥-៧៥

1. علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ- إلى قوله تعالى- بما كانوا يكسبون، قال: إذا جمع الله الخلاق يوم القيامة دفع إلى كل إنسان كتابه، فينظرون فيه، فينكرون أنهم عملوا من ذلك شيئاً، فتشهد عليهم الملائكة، فيقولون: يا رب، ملائكتك يشهدون لك. ثم يحلفون أنهم لم يفعلوا من ذلك شيئاً، وهو قوله: يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعاً فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ فإذا فعلوا ذلك ختم الله على ألسنتهم، و تنطق جوارحهم بما كانوا يكسبون.

១. [...] ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៦:៦៥] ក្នុងថ្ងៃនេះ យើងនឹងបិទមាត់ពួកគេជិតស្និប ដៃពួកគេនឹងនិយាយជាមួយយើង ជើងពួកគេជាសាក្សីអំពីអំពើដែលពួកគេបានសាង អាល្លឺ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូមបានថា: "ពេលអស់ឡោះហ្ន៎ ប្រមូលសត្វលោកទាំងឡាយក្នុងថ្ងៃគ្លីយ៉ាម៉ាតុំ ព្រះអង្គប្រគល់បញ្ជីឲ្យទៅមនុស្សគ្រប់រូប ។ ពួកគេនឹងមើលបញ្ជីនោះ ។ ពួកគេនឹងបដិសេធហាខ្លួនមិនបានធ្វើអ្វីទាំងនេះទេ ។ ពួកគេនឹងធ្វើសាក្សីជំទាស់ពួកគេ ។ ពួកគេនឹងថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ ទេវតាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គធ្វើសាក្សីឲ្យព្រះអង្គ ។" ហើយពួកគេនឹងស្បថថាពួកគេមិនបានធ្វើទេធ្វើទាំងនេះឡើយ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៥៨:១៨] ថ្ងៃដែលអស់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យពួកគេទាំងអស់គ្នារស់ពីស្លាប់វិញ ពួកគេនឹងស្បថជាមួយព្រះអង្គដូចពួកគេបានស្បថជាមួយពួកអ្នកដែរ ។ ពួកគេគិតថាពួកគេបាននូវអ្វីមួយ ការពិតពួកគេជាមនុស្សភូតភរ ។ ពេលពួកគេធ្វើបែបនេះ អស់ឡោះហ្ន៎បានចងអណ្តាតពួកគេ (បិទមាត់) ហើយព្រះអង្គឲ្យប៉ែកនៃខ្លួនប្រាណពួកគេថ្លែងអំពីដែលពួកវាបានសាង ។

قوله: وَ لَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ، يقول: كيف يبصرون وَ لَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَاتِبِهِمْ يعني في الدنيا فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَ لَا يَرْجِعُونَ. و قوله: وَ مَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَ فَلَا يَعْقِلُونَ، فإنه رد على الزنادقة الذين يبطلون التوحيد، و يقولون: إن الرجل إذا نكح المرأة و صارت النطفة في رحمها تلقته الأشكال من الغذاء، و دار عليه الفلك، و مر عليه الليل و النهار، فيتولد الإنسان بالطباع من الغذاء و مرور الليل و النهار، فنقض الله عليهم قولهم في حرف واحد، فقال: وَ مَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَ فَلَا يَعْقِلُونَ.

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^ﷺ [៣៦:៦៦] បើយើងប្រាថ្នា យើងនឹងបំផ្លាញភ្នែកពួកគេចោល ពួកគេនឹងប្រវាណាមួយ ឬ តើពួកគេនឹងអាចមើលឃើញបានដូចម្តេច? [៣៦:៦៧] បើយើងប្រាថ្នា យើងនឹងប្រែប្រួលពួកគេនៅកន្លែងពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេមិនអាចទៅមុខបាន មិនអាចត្រឡប់ក្រោយវិញបានទេ ។ [៣៦:៦៨] អ្នកណាមួយដែលយើងឲ្យមានអាយុវែង យើងឲ្យអ្នកនោះប្រែត្រឡប់ក្រោយវិញក្នុងកំណើត ។ ពួកគេមិនពិចារណាទេ? នេះគឺការឆ្លើយបដិសេធប្រឆាំងពួកដែលមិនជឿថាមានព្រះ (الزنادقة) ដែលបង្ខូចតោហ្ន៊ីដូពួកគេថា: "ការពិត ពេលបុរសរៀបការជាមួយនារី ។ ពូជនឹងហូរទៅក្នុងខ្លួនពួកគេ ។ វានឹងទទួលបាននូវអាហារបំប៉ន ។ ពិភពផ្កាយវិលជុំវិញមេឃ ។ មានយប់និងថ្ងៃនៅក្នុងពិភពផ្កាយទាំងនោះ ។ មនុស្សលោកធាត់ធំដោយសារបានទទួលចំណីនិងដោយសារការឆ្លងកាត់របស់យប់និងថ្ងៃ ។ សម្តីនេះត្រូវអស់ឡោះហ្ន៊ីដូចែងជំទាស់ក្នុងមួយប្រយោគកាត់ទោស ព្រះអង្គ ^ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា: [៣៦:៦៨] អ្នកណាមួយដែលយើងឲ្យមានអាយុវែង យើងឲ្យអ្នកនោះប្រែត្រឡប់ក្រោយវិញក្នុងកំណើត ។ ពួកគេមិនពិចារណាទេ?

قال: لو كان هذا كما يقولون لكان ينبغي أن يزيد الإنسان أبدا، ما دامت الأشكال قائمة، و الليل و النهار قائمين، و الفلك يدور، فكيف صار يرجع إلى النقصان، كلما ازداد في الكبر، إلى حد الطفولية، و نقصان السمع، و البصر، و القوة، و العلم، و المنطق حتى ينقص، و ينكس في الخلق؟ و لكن ذلك من خلق العزيز العليم، و تقديره.

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "បើដូចពួកគេថាមែន មនុស្សច្បាស់ជាធាត់ធំឥតឈប់ឡើយ ដរាបណានៅតែមានរូបរាង នៅតែមានយប់និងថ្ងៃ នៅតែមានមេឃវិលតៀងទៅ ។ តើពួកគេនឹងអាចត្រឡប់ទៅរកភាពអន់ថយវិញបានដូចម្តេចទៅ បើពួកគេនៅតែលូតលាស់ធាត់ធំក្នុងវ័យចំណាស់នោះ ឲ្យបានដល់សភាពផ្តុសផ្តាសមិនដឹងខុសត្រូវដូចកូនក្មេង ឲ្យបានដល់ដំណាក់កាលស្តាប់លែងឮ មើលលែងឃើញលែងមានកម្លាំង លែងមានប្រាថ្នា លែងចេះដឹង ប្រែត្រឡប់ជាមានសភាពអាក្រក់? តែនេះគឺអ្វីដែលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដែលទ្រង់ញាណ បានបង្កើតមក ជាគោលដៅរបស់មាបនកម្មទាំងឡាយ ។"

قوله: وَ ما عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَ ما يَنْبَغِي لَهُ، قال: كانت قريش تقول: إن هذا الذي يقول محمد شعرا. فرد الله عليهم، فقال: وَ ما عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَ ما يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَ قُرْآنٌ مُبِينٌ وَ لم يقل رسول الله (صلى الله عليه و آله) شعرا قط.

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^ﷺ [៣៦:៦៩] យើងមិនបានបង្ហាត់គេឲ្យចេះតែងកាព្យទេ ។ វាមិនសក្តិសមសម្រាប់គេទេ ។ ពួកគូរវ័យស្ម័គ្រតែងតែថា: "អ្វីដែលមូហាំម៉ាដ្ឋ ^ﷺ ម្នាក់នេះនិយាយនោះវាជាកំណាព្យ ។" អស់ឡោះហ្ន៊ីដូបានឆ្លើយជំទាស់ពួកគេថា: [៣៦:៦៩] យើងមិនបានបង្ហាត់គេឲ្យចេះតែងកាព្យទេ ។ វាមិនសក្តិសមសម្រាប់គេទេ ហើយមិនបានថាវាស្ម័គ្រលុលឡោះហ្ន៊ីដូជាការសោះឡើយ ។

و قوله: لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا يعني مؤمنا حي القلب، و تقدم حديث في هذه الآية، في قوله تعالى: يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمْتِ وَ يُخْرِجُ الْمَمْتِ مِنَ الْحَيِّ فِي سُورَةِ الْأَنْعَامِ.

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه [៣៦:៧០] ដើម្បីដាស់តឿនអ្នកណាដែលរស់រវើក មានន័យថា អ្នកមានសទ្ធាព្រះ ថ្លានិងបេះដូងដែលមានជីវិត ។"

و قوله: وَ يَحْيِي الْمَوْتُ عَلَى الْكَاْفِرِينَ يعني العذاب. و قوله: أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا أَي خَلَقْنَاهَا بِقَوْتِنَا. و قوله: وَ ذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ يعني الإبل مع قوتها و عظمها يسوقها الطفل. و قوله: وَ لَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ يعني ما يكسبون بها و ما يركبون، قوله: وَ مَشَارِبٌ يعني ألبانها. ** (تفسير القمي ج ٢ ص ٢١٦)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه [៣៦:៧០] ដើម្បីនឹងឲ្យព្រះបន្ទូលនឹងទៅជាពិតលើពួកបដិសេធសទ្ធា មាន ន័យថាទណ្ឌកម្ម ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه [៣៦:៧១] ពួកគេមិនឃើញទេថា ក្នុងចំណោមអ្វីៗដែលដៃ យើងបានផលិតឡើងនោះ យើងបានបង្កើតសត្វចិញ្ចឹមសម្រាប់ពួកគេ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه [៣៦:៧២] យើងបានផ្សាំងពួកវាសម្រាប់ពួកគេ មានន័យថា សត្វអូដូដែលខ្លាំងហើយមានផ្លឹង អាចបរ បានដោយកូនក្មេង ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه [៣៦:៧៣] ពួកវាផ្តល់ផលប្រយោជន៍ច្រើនទៀតដល់ ពួកគេ មានន័យថា អ្វីដែលពួកគេរកបានដោយសារពួកវានិងដោយសារជិះពួកវា និងគ្រឿងជឹក មាន ន័យថា ទឹកដោះពួកវា ។" (تفسير القمي 2: 216)

فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾

៧៦. ចូរអ្នកកុំកើតទុក្ខដោយសារពាក្យសម្តីពួកគេ ។ យើងដឹងថាពួកគេបិទបាំងអ្វីខ្លះ បញ្ចេញឲ្យឃើញ អ្វីខ្លះ ។

أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾

៧៧. មនុស្សមិនដឹងទេថាយើងបានបង្កើតគេមកពីទឹកអសុចិមួយដំណក់ ? មើលចុះ គេជាអ្នកប្រឆាំង ដោយចេញមុខ ។

وَصَرَ بَلْنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظْمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾

៧៨. គេ (មនុស្សអវិជ្ជា ទុច្ចរិត សាងបាបកម្មយ៉ាងមានៈ ។ ល ។) ធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយយើង ដោយភ្លេចថាខ្លួនគេផ្ទាល់ត្រូវបង្កើតមក ។ គេបានថា៖ "អ្នកណានឹងធ្វើឲ្យផ្លឹងដែលផុយរលួយ អស់ទៅហើយនោះរស់ឡើងវិញ ?"

فُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

៧៩. ចូរអ្នកថា៖ "ព្រះអង្គនឹងឲ្យផ្លឹងនោះរស់ឡើងវិញ ព្រះដែលបានបង្កើតវាមកគ្រាដំបូងបង្អស់ ។ ព្រះ

អង្គចេះបង្កើតសព្វសារពើ [ព្រមទាំងឲ្យអ្នកស្លាប់រស់ឡើងវិញ] ។"

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِّنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٠﴾

៨០. ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតភ្លើងមកពីដើមឈើបៃតងសម្រាប់ពួកអ្នក ហើយពួកអ្នកបង្ហាត់ភ្លើងជាមួយឈើនោះ ។

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُم بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾

៨១. ព្រះអ្នកបង្កើតមេឃនិងផែនដីមិនមានសមត្ថភាពបង្កើតអ្វីដែលដូចពួកគេទេ? ពិតមែន ព្រះអង្គគឺព្រះអ្នកបង្កើត ព្រះអង្គទ្រង់ញាណបំផុត ។

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ وَاكُن فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

៨២. ពេលណាព្រះអង្គប្រាថ្នា[បង្កើត]អ្វីមួយ ព្រះអង្គគ្រាន់តែបញ្ជាវាថា៖ "ចូរកើតឡើង!" អ្វីនោះក៏កើតឡើង ។

فَسَبَّحَنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

៨៣. សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះដែលគ្រប់គ្រងសព្វសារពើក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវនាំខ្លួនត្រឡប់ទៅព្រះអង្គវិញ [ពួកអ្នកនឹងបានទទួលនូវការតបស្នង] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧៦-៨៣

1. علي بن إبراهيم، قال: ثم خاطب الله نبيه، فقال: فلا يَخْرُجُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ قوله: فَإِذَا هُوَ حَصِيمٌ مُّبِينٌ، أي ناطق، عالم، بليغ.

១. អាឡី ប៊ិន ឥប្រាអ៊ីម ថា អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលជាមួយព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ ថា៖ [៣៦:៧៦] ចូរអ្នកកុំកើតទុក្ខដោយសារពាក្យសម្តីពួកគេ ។ យើងដឹងថាពួកគេបិទបាំងអ្វីខ្លះ បញ្ចេញឲ្យយើងឮអ្វីខ្លះ ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣៦:៧៧] មើលចុះ គេជាអ្នកប្រឆាំងដោយចេញមុខ ពោលគឺ អ្នកនិយាយ អ្នកចេះដឹង អ្នកមានវោហារកោសល្យ ។

و قوله: وَ ضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَ نَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَ هِيَ رَمِيمٌ، فقال الله: قُلْ يَا مُحَمَّد، يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ هُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ.

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣៦:៧៨] គេធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយយើង ដោយភ្លេចថាខ្លួនគេផ្ទាល់ត្រូវបង្កើតមក ។ គេបានថា៖ "អ្នកណានឹងធ្វើឲ្យភ្លើងដែលផុយរលួយអស់ទៅហើយនោះរស់ឡើងវិញ?" អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៣៦:៧៩] មូហាំម៉ាដូអើយ ចូរអ្នកថា៖ "ព្រះអង្គនឹងឲ្យភ្លើងនោះរស់ឡើងវិញ ព្រះដែលបានបង្កើតវាមកគ្រាន់បង្កបង្កស ។ ព្រះអង្គចេះបង្កើតសព្វសារពើ"

قال: فلو أن الإنسان تفكر في خلق نفسه لدله ذلك على خالقه، لأنه يعلم كل إنسان أنه ليس بقديم، لأنه يرى نفسه و غيره مخلوقا محدثا، و يعلم أنه لم يخلق نفسه، لأن كل خالق قبل خلقه، و لو خلق نفسه لدفع عنها الآفات، و الأوجاع، و الأمراض، و الموت، فثبت عند ذلك أن لها إلها، خالقا، مدبرا هو الله الواحد القهار. ** (تفسير القمي ج ٢ ص ٢١٧)

បើមនុស្សពិចារណាឲ្យមែនទែនអំពីការបង្កើតខ្លួនគេ គេនឹងឃើញកំណើតខ្លួនឯងយ៉ាងច្បាស់ ព្រោះគេនឹងបានដឹងថាមនុស្សជាតិទាំងមូលមិននៅមុខគេទេ ពីព្រោះគេនឹងឃើញថាខ្លួនគេនិងអ្នកដទៃទៀតជាកំណើតថ្មី តែគេនឹងដឹងថាគេមិនបានបង្កើតខ្លួនឯងទេ ។ នេះពីព្រោះអ្នកបង្កើតរមែងមានមុនអ្វីដែលខ្លួនបង្កើតមក ។ ប្រសិនបើមនុស្សបង្កើតខ្លួនឯងមក មនុស្សប្រាកដជាអាចកម្ចាត់ទុក្ខវេទនាចេញពីខ្លួនឯងបានជាមិនខាន ព្រមទាំងពោគពិស ការឈឺថ្កាត់ និងការស្លាប់ទៀតផង ។ ដូច្នេះបានឃើញការពិតហើយគឺមានព្រះមួយសម្រាប់អ្វីទាំងនេះ ព្រះអ្នកបង្កើត ព្រះមេគំនិត ។ ព្រះអង្គគឺអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه ព្រះមួយគត់ ព្រះអ្នកត្រួតត្រា ។" (217 :2) (تفسير القمي)

2. الطَّرِيسِيُّ فِي (الْإِحْتِجَاجِ): عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَدْ سَأَلَهُ يَهُودِيٌّ، فَقَالَ: إِنَّ إِبْرَاهِيمَ قَدْ بَهَتَ كَافِرًا بِبُرْهَانٍ نُبُوَّتِهِ. قَالَ لَهُ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَقَدْ كَانَ كَذَلِكَ، وَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَا مُكَدِّبٌ بِالْبُعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَ هُوَ أَبِي بُنْ خَلْفِ الْجَمْحِيِّ، مَعَهُ عَظْمٌ نَحْرٌ، فَفَرَكَهُ، ثُمَّ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، مَنْ يُجْبِي الْعِظَامَ وَ هِيَ رَمِيمٌ؟ فَأَنْطَقَ اللَّهُ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِمُخَكِّمِ آيَاتِهِ، وَ بَهْتَهُ بِبُرْهَانٍ نُبُوَّتِهِ، فَقَالَ: يُجِيبُهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ هُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ، فَأَنْصَرَفَ مَبْهُوتًا». ** (الإحتجاج: ٢١٣)

២. អាល់-គ្លុប៍រីស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ុះហ្ន៎ទីយ៉ាច្ចុំ ថា មូសា ប៊ិន យ៉ាក្លុំហ្សារ صلوات الله عليه មានវចនៈ តមកពីអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه កាលបុរសយ៉ាហ្ន៎ខ្លីម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه ថា៖ "អ៊ីបរហ្ន៎ហ្ន៎បានធ្វើឲ្យពួកអសទ្ធាចុកមាត់ដោយការបង្ហាញសាស្តាភាពរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه ។" អាល់-គ្លុប៍រីស៊ីបានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "ដូចគ្នាដែរ មូហ្ន៎ម៉ាដ្នុ صلوات الله عليه បានមករកពួកបដិសេធការរស់ពីស្លាប់វិញក្រោយពីបានស្លាប់ហើយ ។ អ្នកនោះគឺ អ៊ីបៃ ប៊ិន ខ្លីឡាហ្ន៎ អាល់-យ៉ូម៉ាហ្ន៎ ដែលបានកាន់ផ្លឹងមួយផង ។ គាត់បានវាយបំបែកផ្លឹងនោះហើយបានថា៖ "មូហ្ន៎ម៉ាដ្នុ صلوات الله عليه អើយ អ្នកណានឹងធ្វើឲ្យផ្លឹងមានជីវិតវិញក្រោយពីវាបានពុកអស់ហើយនោះ?" អាល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه បានឲ្យមូហ្ន៎ម៉ាដ្នុ صلوات الله عليه និយាយដោយអាយ៉ាត្តុផ្កាច់ព្រំត្រមួយហើយបានបង្ហាញសាស្តាភាពរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه ថា៖ [៣៦:៧៩] ចូរអ្នកថា៖ "ព្រះអង្គនឹងឲ្យផ្លឹងនោះរស់ឡើងវិញ ព្រះដែលបានបង្កើតវាមកគ្រាដំបូងបង្អស់ ។ ព្រះអង្គចេះបង្កើតសព្វសារពើ បុរសនោះចុកមាត់" (213) (الإحتجاج)

3. فِي تَفْسِيرِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ جَرِيرٍ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَيُّ شَيْءٍ يَثْوُلُ أَصْحَابَكَ فِي قَوْلِ إِبْلِيسَ «خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ»? فُلْتُ: جُعِلَتْ فِدَاكَ قَدْ قَالَ ذَلِكَ وَ ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ، قَالَ: كَذَبَ إِبْلِيسُ يَا إِسْحَاقُ مَا خَلَقَهُ إِلَّا مِنْ طِينٍ، ثُمَّ قَالَ: قَالَ اللَّهُ «الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقَدُونَ» خَلَقَهُ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ النَّارِ وَ مِنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ، وَ الشَّجَرَةُ أَصْلُهَا مِنْ طِينٍ. (تفسير نور الثقلين ج ٤ ص ٣٩٦)

៣. [...] អ៊ីសហ្ន៎ក្លុំ ប៊ិន យ៉ាវៀរបានថាអាច្នី អ្នកបង្កើតឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "តើមិត្តរបស់លោកថាអ្វីខ្លះអំពីសម្តីរបស់អ៊ីបលីស صلوات الله عليه [៣៨:៧៦] ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបាន

បង្កើតគេមកពីដីឥដ្ឋ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ វាបាន^{لین} ថាដូច្នោះ អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}បានចែងអំពីសម្តីនេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីសហ្គាតូអ៊ីយ អ៊ីបលីស^{لین}និយាយកុហក ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}មិនបានបង្កើតវា^{لین}មកពីអ្វីផ្សេងពីដីទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៦:៨០] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតភ្លើងមកពីដើមឈើបៃតងសម្រាប់ពួកអ្នក ហើយពួកអ្នកបង្កាត់ភ្លើងជាមួយឈើនោះ ។ ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} បានបង្កើតវា^{لین}មកពីភ្លើងនោះ បង្កើតភ្លើងមកពីដើមឈើនោះ ឯដើមកំណើតរបស់ដើមឈើគឺមកពីដី ។" (244) (تفسير الفمّي 2: 244)

4. علي بن إبراهيم، قال: قال عز وجل: "أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ" إلى قوله تعالى: "كُنْ فَيَكُونُ" قال: خزائنه في كاف و نون. ** (تفسير الفمّي ج ٢ ص ٢١٨)

៤. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរីហ្គ័របានច្រើនថា អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៦:៨១] ព្រះអង្គបង្កើតមេឃ និងផែនដីមិនមានសមត្ថភាពបង្កើតអ្វីដែលដូចពួកគេទេ? ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} [៣៦:៨២] "ចូរកើតឡើង!" អ្វីនោះក៏កើតឡើង ។ ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ}បានស្តាប់វា (គឺសព្វសារពើ) ទុកវាឯ "កាហ្វ" និង "នួន" ។" (218) (تفسير الفمّي 2: 218)

5. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَحْبَبْتَنِي عَنِ الْإِرَادَةِ مِنَ اللَّهِ، وَ مِنَ الْخَلْقِ؟ فَقَالَ: «الْإِرَادَةُ مِنَ الْخَلْقِ: الضَّمِيرُ، وَ مَا يَبْدُو لَهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ مِنَ الْفِعْلِ. وَ أَمَا مِنَ اللَّهِ تَعَالَى فَإِرَادَتُهُ: إِخْدَانُهُ، لَا غَيْرُ ذَلِكَ، لِأَنَّهُ لَا يَرُوءِي، وَ لَا يَهْمُ، وَ لَا يَتَفَكَّرُ، وَ هَذِهِ الصِّفَاتُ مُنْفِيَةٌ عَنْهُ، وَ هِيَ صِفَاتُ الْخَلْقِ، فَإِرَادَةُ اللَّهِ الْفِعْلَ لَا غَيْرَ ذَلِكَ، يَقُولُ لَهُ: كُنْ، فَيَكُونُ. بِلَا لَفْظٍ، وَ لَا تُطَقُّ بِلسَانٍ، وَ لَا هَمٍّ، وَ لَا تَفَكُّرٍ، وَ لَا كَيْفَ لِذَلِكَ، كَمَا أَنَّهُ لَا كَيْفَ لَهُ، فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ.» (الكافي ١: ٣/٨٥)

៥. [...] ស្រប្បវាង ប៊ិន យ៉ាស្ត័យ៉ាបានថា ខ្ញុំបានទូលអាចូ អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះឆន្ទៈអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ} និងចំណង់របស់សត្វលោក?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចំណង់របស់សត្វលោកគឺសម្បជញ្ញៈ វានាំទៅរកទង្វើ ។ ចំណែកឯអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}វិញ ព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គ^{وَجَدَّ}គឺការប្រឌិតរបស់ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ។ មិនផ្សេងពីនេះទេ ព្រោះព្រះអង្គ^{وَجَدَّ}មិនថ្លែងរៀបរាប់ទេ មិនស្មានប្រមាណទេ មិនរិះគិតទេ ទាំងនេះមិនមែនជាគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ}ទេ អ្វីទាំងនេះជាគុណសម្បត្តិរបស់សត្វលោក ។ ព្រះឆន្ទៈរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}និងព្រះទង្វើមិនខុសគ្នាទេ ។ [៣៦:៨២] ព្រះអង្គគ្រាន់តែបញ្ជាវាថា៖ "ចូរកើតឡើង!" អ្វីនោះក៏កើតឡើង ដោយគ្មានព្រះបន្ទូល ដោយគ្មានការនិយាយ ដោយអណ្តាត ដោយគ្មានការស្មានប្រមាណ ដោយគ្មានការរិះគិត និងដោយមិនប្រើអារម្មណ៍ដើម្បីបង្កើតវាទេ ព្រោះព្រះអង្គ^{وَجَدَّ}មិនមានអារម្មណ៍ទេ ។ [៣៦:៨៣] សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះដែលគ្រប់គ្រងសព្វសារពើក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវនាំខ្លួនត្រឡប់ទៅព្រះអង្គវិញ ។" (3 / 85 : 1) (الكافي 1: 3 / 85)

ពាក្យរាយ

[36:1] ន័យរបស់ យ៉ា-ស៊ីន គឺ ឱអ្នកដែលបានឮការបើកឲ្យដឹងអ៊ីយ (يا أيها السامع الوحي)6

[36:1] ព្រះនាមច្រើនទៀតរបស់មូហាំម៉ាដ ។ 5

[36:1] យ៉ាស៊ីន ជាព្រះនាមរបស់មូហាំម៉ាដ ។ 5

[36:10] ពួកបដិសេធវីឡាយ៉ាស់អាលីនិងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ ។8

[36:10] មិនមានអ្នកបាននិយាយ-ម៉ាកស្ត្រូម (بئى مخرؤم) ណាម្នាក់ជឿទេ ។..... 9

[36:10] អ្នកដែលប្រព្រឹត្តតាមការរំលឹកគឺអាលី ។8

[36:12] អ៊ីម៉ា មូប៊ីន គឺអាលី ។ 10

[36:12] អាហ្វិ បាការនិងអ៊ីម៉ាសួរអំពីអ៊ីម៉ា មូប៊ីន ។ 10

[36:13-17] អល់ឡោះហ៍បានបញ្ជូនអ្នកផ្សាយសាសនាពីរនាក់និងសាស្តាទៅកាន់ស្រុកអាន់តីគីយ៉ាស់ (Antioch أَنْطَاكِيَّة)..... 11

[36:20-27] ថ្លែងអំពីការល្អឯពិសោធន៍ដោយរោគនានា ។ 17

[36:20-27] ស៊ីអាស់គឺបុគ្គលដែលស្គាល់កំហុសខ្លួនឯង ។..... 18

[36:20-27] សំដៅទៅលើ ហាប៊ីប អាល់-ណាច់យ៉ាវ 17

[36:20-27] អាល់-ណាម៉ាត់ (النومة) គឺបុគ្គលដែលស្គាល់មនុស្ស តែមនុស្សមិនទទួលស្គាល់បុគ្គលនោះទេ ។ 18

[36:20-27] អ្នកសច្ចៈត្រឹមត្រូវទាំងបីនាក់ ។..... 17

[36:20-30] បើសិនជាផែនដីអស់ព្រះភ័ស្តុតាង ។ 18

[36:36] ពូជ គឺទឹកដែលមកពីលើមេឃ មកឯផែនដី ។..... 19

[36:37] ពួកគេចង់ឲ្យមូហាំម៉ាដឆាប់ស្លាប់ ដើម្បីអាចធ្វើបាបកូនចៅព្រះអង្គបាន ។..... 20

[36:37] ពេលណាមូហាំម៉ាដស្លាប់ ពេលនោះនឹងមានតែភាពងងឹត ។ ដូច្នោះមនុស្សមើលកូនចៅព្រះអង្គមិនឃើញទេ ។ 20

[36:37] រស្មីរបស់មូហាំម៉ាដប្រៀបបាននឹងរស្មីរបស់ថ្ងៃដែលបំភ្លឺផែនដី ។ 20

[36:40] មុខនាទីរបស់ថ្ងៃនិងខែ ។ 22

[36:45] បាបនិងទណ្ឌកម្ម ។ 24

[36:47] អ្នកបរិច្ចាគស្មើអ្នកប្រយុទ្ធលើមាតិកាអល់ឡោះហ៍ ។ 25

[36:47] ឲ្យដាក់ទានពេលយប់ ។..... 25

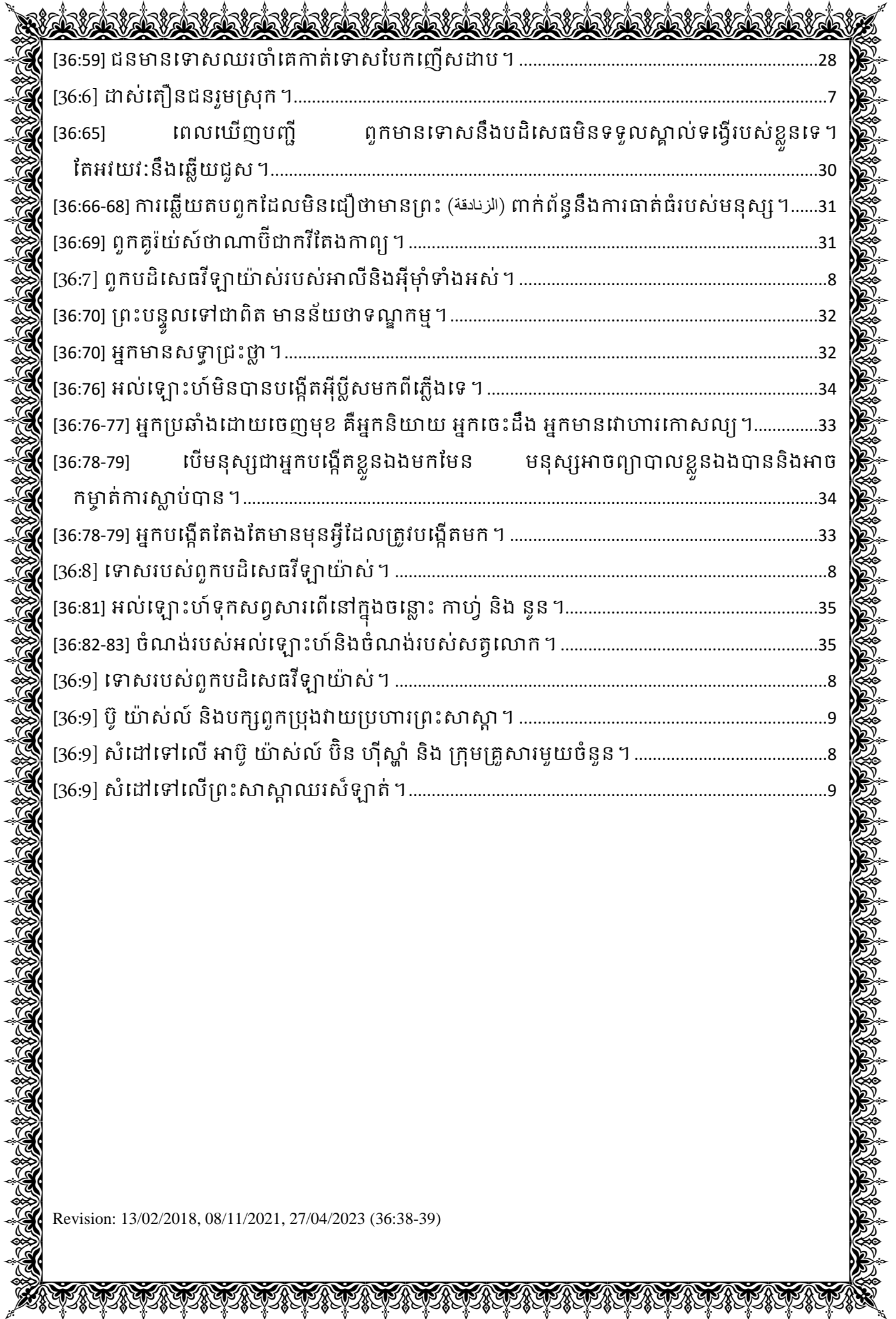
[36:48-49] សម្រែកនឹងកើតឡើងនៅអវសានកាល ។ 25

[36:52] និយាយអំពីពេលអាល់-ក័អ៊ីម ។..... 27

[36:52] មនុស្សចេញពីក្នុងផ្នូរ ។ 26

[36:55] រវល់តែសប្បាយរីករាយមានន័យថារួមរីកជាមួយនារីព្រហ្មចារី ។ 27

[36:56-58] និយាយអំពីអ្នកឋានសួគ៌ ។ 28

[36:59] ជនមានទោសឈរចាំគេកាត់ទោសបែកញើសជាប ។28

[36:6] ដាស់តឿនជនរួមស្រុក ។..... 7

[36:65] ពេលឃើញបញ្ជី ពួកមានទោសនឹងបដិសេធមិនទទួលស្គាល់ទង្វើរបស់ខ្លួនទេ ។
តែអរយវៈនឹងឆ្លើយជួស ។.....30

[36:66-68] ការឆ្លើយតបពួកដែលមិនជឿថាមានព្រះ (الزنادقة) ពាក់ព័ន្ធនឹងការធាត់ធំរបស់មនុស្ស ។.....31

[36:69] ពួកគូរ៉យ័ស៍ថាណាមីជាករវីតែងកាព្យ ។31

[36:7] ពួកបដិសេធវីឡាយ៉ាស់របស់អាលីនិងអ៊ីម៉ាទាំងអស់ ។8

[36:70] ព្រះបន្ទូលទៅជាពិត មានន័យថាទណ្ឌកម្ម ។32

[36:70] អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។.....32

[36:76] អល់ឡោះហ៍មិនបានបង្កើតអ៊ីប៊ីសមកពីភ្លើងទេ ។34

[36:76-77] អ្នកប្រឆាំងដោយចេញមុខ គឺអ្នកនិយាយ អ្នកចេះដឹង អ្នកមានវោហារកោសល្យ ។.....33

[36:78-79] បើមនុស្សជាអ្នកបង្កើតខ្លួនឯងមកមែន មនុស្សអាចព្យាបាលខ្លួនឯងបាននិងអាច
កម្ចាត់ការស្លាប់បាន ។34

[36:78-79] អ្នកបង្កើតតែងតែមានមុនអ្វីដែលត្រូវបង្កើតមក ។33

[36:8] ទោសរបស់ពួកបដិសេធវីឡាយ៉ាស់ ។8

[36:81] អល់ឡោះហ៍ទុកសព្វសារពើនៅក្នុងចន្លោះ កាហ្វ់ និង នួន ។.....35

[36:82-83] ចំណង់របស់អល់ឡោះហ៍និងចំណង់របស់សត្វលោក ។35

[36:9] ទោសរបស់ពួកបដិសេធវីឡាយ៉ាស់ ។8

[36:9] ប៊ូ យ៉ាស់លី និងបក្សពួកប្រុងវាយប្រហារព្រះសាស្តា ។ 9

[36:9] សំដៅទៅលើ អាប៊ូ យ៉ាស់លី ប៊ិន ហ៊ីស្តាំ និង ក្រុមគ្រួសារមួយចំនួន ។8

[36:9] សំដៅទៅលើព្រះសាស្តាឈរស៍ឡាត់ ។.....9